Ung i Rigsfællesskabet

Analyse af unges kendskab og holdning til hinanden på tværs af Danmark, Færøerne og Grønland

Dansk Ungdoms Fællesråd
September 2024

Indholds-fortegnelse

3 Indledning

4 Hovedkonklusioner

8 Viden og kendskab til Rigsfællesskabet og de tre lande

21 Interesse for Rigsfællesskabet og de tre lande

30 Opfattelse af, og fællesskabsfølelse med, befolkningen i de andre lande

45 Holdning til Rigsfællesskabet i dag og syn på fremtiden

56 Unges anbefalinger

58 Metode

Indledning

Baggrund og formål for analysen

Et godt samarbejde mellem Danmark, Færøerne og Grønland afhænger i særlig grad af, at befolkningerne i de tre lande kender til hinanden. Desværre er der en del, der tyder på, at kendskabet på tværs af landene er begrænset – især fra dansk side.

Derfor søsatte DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd Sjómaq-projektet i samarbejde med ungdomsorganisationer fra Grønland og Færøerne med det formål at skabe bånd og øge det indbyrdes kendskab mellem unge på tværs af Rigsfællesskabet.

Sjómaq-analysen skal derfor kaste lys over unges kendskab, holdning, fællesskabsfølelse og opfattelse af hinanden på tværs af Danmark, Færøerne og Grønland, samt undersøge deres syn på fremtidens Rigsfællesskab.

Så vidt vides er det første gang, at unge fra alle tre lande samtidigt spørges ind til deres kendskab og holdning til Rigsfællesskabet og de andre lande i samme rapport.

Rapporten har til formål at sætte fokus på det manglende kendskab på tværs af landene med håb om at skabe debat om, hvordan landene kan arbejde for et stærkere og mere ligeværdigt fremtidigt samarbejde med større indbyrdes kendskab og flere bånd på tværs af Danmark, Færøerne og Grønland.

Metode

Undersøgelsen er baseret på en kvantitativ og en kvalitativ dataindsamling blandt unge mellem 18-28 år.

Den kvantitative dataindsamling består af en spørgeskemaundersøgelse blandt 1014 unge fra Danmark, 318 unge fra Grønland og 222 unge fra Færøerne. Dataen fra danske unge er vægtet, mens dataen fra færøske og grønlanske unge ikke er vægtet. Den kvalitative dataindsamling består af tre online fokusgrupper med danske, grønlandske og færøske unge.

Læs mere under metodeafsnittet på s. 58.

Læsevejledning

Rapporten indledes med hovedkonklusioner og analysen præsenteres inden for nedenstående temaer i den rækkefølge de fremgår:

- Viden og kendskab til Rigsfællesskabet og de tre lande
- Interesse for Rigsfællesskabet og de tre lande
- Opfattelse af, og fællesskabsfølelse med, befolkningen i de tre lande
- Holdning til Rigsfællesskabet i dag og i fremtiden

Afslutningsvis fremgår metodebilag.

Flagguide

Danmark

Færøerne

Grønland

Analysens syv hovedkonklusioner

Unge føler i lav grad et fællesskab med unge fra de andre lande

Kun en meget lille andel af de danske og grønlandske unge føler en fællesskabsfølelse med unge i andre lande. Færøske unge er mere splittede om spørgsmålet. Unge mener, at manglende viden er medvirkende til den lave grad af fællesskabsfølelse.

Danske unge antager, at ungdomsliv på tværs af de tre lande trods alt minder meget om hinanden. Et flertal af unge på tværs af alle tre lande mener, at mere viden vil føre til en større fællesskabsfølelse.

Et flertal vil bevare eller styrke samarbejdet mellem landene

Et flertal af unge på tværs af landene mener, at Rigsfællesskabet skal bevares eller styrkes, selvom der også en andel, der vil afvikle samarbejdet. Samtidigt mener mange unge på tværs af landene, at Rigsfællesskabet trænger til fornyelse.

Unge fra alle tre lande mener kun i svagt omfang, at samarbejdet er blevet mere ligeværdigt de seneste fem år. Derudover mener de, at der skal være mere fokus på, hvad landene har til fælles. Det er nødvendigt for at styrke samarbejdet og gøre det mere ligeværdigt.

Der er stor forskel på, hvor positivt unge opfatter hinanden

Danske unges egen opfattelse af Grønland og Færøerne er meget mere positiv end hvad de vurderer den almene opfattelse – og mediernes fremstilling – til at være. Næsten halvdelen af færøske unge opfatter Grønland negativt, mens de opfatter Danmark overvejende positivt eller neutralt. Unge fra Grønland opfatter Færøerne mere positivt end Danmark og kun meget få grønlandske unge har et positivt indtryk af Danmark.

Den almene omtale og mediernes omtale er ifølge unge med til at opretholde forældede stereotyper og fordomme. Til trods for, at unge på tværs af de tre lande ønsker stereotyper og fordomme til livs, oplever særligt de grønlandske og færøske unge stadig at blive mødt med fordomme.

Unge ønsker større kendskab til både Rigsfællesskabet og hinanden

Unge synes, det er vigtigt at kende til både Rigsfællesskabet og de andre lande, da viden påvirker ens holdninger og opfattelser. Unge mener, at manglende indsigt ofte skaber stereotyper og negative forestillinger, og ser derfor behov for et dybere kendskab for at bryde gamle og negative fordomme.

Unge på tværs af landene mener, at viden og kendskab primært skal komme gennem skolen, undervisning og nyheder. Unge deler et ønske om, at der i fremtiden kommer mere fokus på Rigsfællesskabets nutidige relevans.

Der er ulighed i vidensniveau – færøske unge har størst kendskab

Analysen viser, at kendskabet til Danmark fra både Grønland og Færøerne er betydeligt større end det er den anden vej. Unge fra Færøerne og Grønland ved mere om både dansk geografi, kultur/samfund, historie og Danmarks rolle i Rigsfællesskabet.

Danske unge har derimod begrænset viden om både Grønland og Færøerne og danske unge ved klart mest om grønlandsk og færøsk geografi end om de øvrige kategorier. Vidensniveauet mellem unge på tværs af Færøerne og Grønland er dog også ganske begrænset.

Unge ønsker mere nutidig og relevant viden om Rigsfællesskabet og de andre lande

Unge på tværs af landene vurderer, de ikke ved meget om Rigsfællesskabets relevans og virke og efterspørger derfor større kendskab til Rigsfællesskabet og dets relevans og virke.

Unge deler et ønske om, at der i fremtiden kommer mere fokus på Rigsfællesskabets nutidige relevans. Derudover mener de, at der skal være mere fokus på, hvad landene har til fælles. Det er nødvendigt for at styrke samarbejdet, der samtidig gerne skal være mere ligeværdigt.

Unges kilde til viden er ofte baseret på ting, de har hørt

Et flertal angiver, at deres viden om de andre lande er baseret på ting, de har hørt eller på en blanding af ting de har hørt og pålidelige kilder. Det kan være en grobund for fordomme. Kun en mindre andel angiver, at deres viden primært er fra pålidelige kilder, mens en del grønlandske og danske unge angiver, at de slet ingen viden har om Færøerne.

Analyse

Viden og kendskab til Rigsfællesskabet og de tre lande

”Jeg gik i folkeskole i Danmark, og der havde vi slet ikke noget om Grønland, og det blev aldrig nævnt i historie eller noget. I Grønland har vi meget mere om Danmark.”

Grønlandsk kvinde, 19 år

Der er stor forskel på, hvor megen viden unge fra Danmark, Grønland og Færøerne oplever at få gennem skolen

Stor forskel i vidensniveau gennem skolen

Hele 53 % af færøske unge angiver at have modtaget undervisning om *Rigsfællesskabet* flere gange og samlet har **80 % modtaget undervisning om det én eller flere gange**. Kun 11 % har aldrig modtaget undervisning om Rigsfællesskabet og 9 % ved det ikke.

Blandt de grønlandske unge har 70 % modtaget undervisning om Rigsfællesskabet én eller flere gange (39 % ja, flere gange / 31 % ja, én enkelt gang), 19 % har aldrig og 11 % ved det ikke.

Lægger man tallene fra side 11-12 oven i, ses det, at færøske og grønlandske unge i høj grad bliver undervist i flere fag/områder om Danmark, mens danske unge i lavere grad bliver undervist om Grønland og Færøerne. ***Samlet set tegner det et billede af en ulighed i, hvor stort et kendskab til Rigsfællesskabet og landene unge oplever at få med fra skolen.***

Næsten 30 % af danske unge angiver, at de enten aldrig har modtaget undervisning om Rigsfællesskabet (17 %) eller at de er i tvivl om, hvorvidt de har modtaget det (12 %).

Selvom ca. syv ud af ti danske unge mindst én gang i løbet af deres skoletid har modtaget undervisning om Rigsfællesskabet (71 %), angiver 39 %, at de kun har modtaget undervisning herom én enkelt gang i deres samlede skoletid.

56 % af danske unge angiver, at de enten kun har modtaget undervisning om Rigsfællesskabet én gang i deres skoletid eller aldrig.

Unges viden om Rigsfællesskabet som politisk fællesskab er begrænset

Fokusgruppesamtalerne viser, at unge på tværs af de tre lande har et overfladisk kendskab til Rigsfællesskabet som politisk fællesskab. De er enige om, at det er en politisk sammenslutning mellem Danmark, Grønland og Færøerne, men få kan gå i detaljer med, hvordan samarbejdet fungerer til daglig.

På tværs af landene forbinder unge det med Kongehuset og Folketinget, hvor medlemmer fra alle tre lande er repræsenteret. Enkelte nævner, at den danske regent fremhæver Rigsfællesskabet.

Har du i løbet af din skoletid modtaget undervisning om Rigsfællesskabet?

N= 1.014

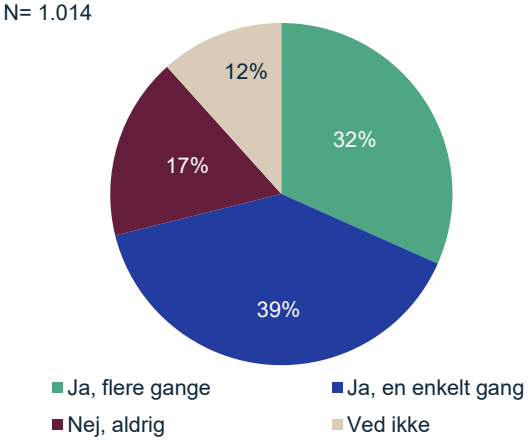

Har du i løbet af din skoletid modtaget undervisning om rigsfællesskabet?

N= 318

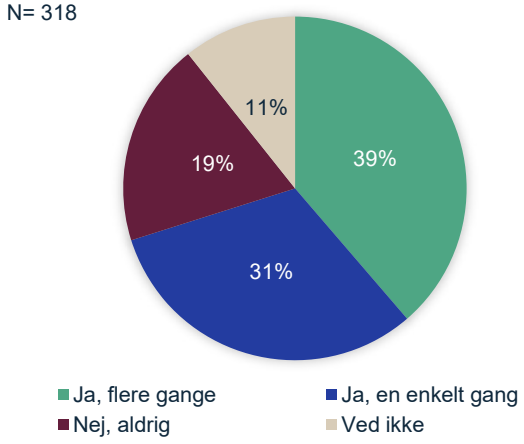

Har du i løbet af din skoletid modtaget undervisning om rigsfællesskabet?

N= 222

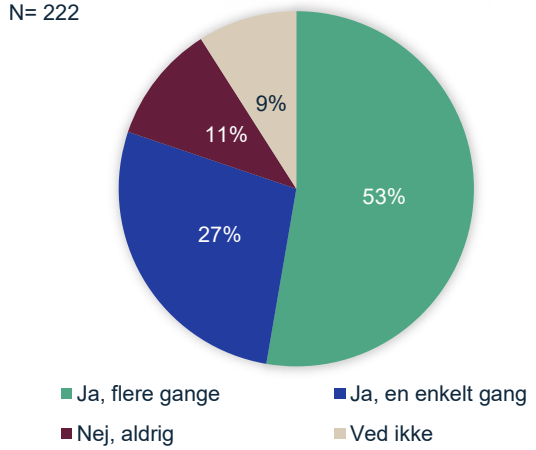

Unge fra Færøerne og Grønland ved mere om Danmark end omvendt - og danske unge ved mere om Grønland end Færøerne

Grønlandske og færøske unges viden om Danmark er langt større end den anden vej

Danske unge lærer en meget mindre om Færøerne og Grønland end færøske og grønlandske unge lærer om Danmark, viser grafen herunder. I fokusgrupperne har danske unge da også en formodning om, at grønlandske og færøske unge har større viden og kendskab til Danmark end omvendt.

I grafen her under ses det endvidere, at **danske unge oplever at have lært betydeligt mere om Grønland end om Færøerne i alle fire kategorier i deres skoletid**. Danske unge har lært mest om geografi både når det gælder Grønland og Færøerne.

I alle fire kategorier angiver mellem 81-88 % af færøske unge, at de har modtaget undervisningen om Danmark. For unge fra Grønland er de tilsvarende tal 69-79 %.

Danske og grønlandske unges viden om Færøerne er begrænset

Danske og grønlandske unge i fokusgrupperne fremhæver natur og dertilhørende erhverv som fiskeri og fåreavl, når de spørges ind til, hvad de ved om Færøerne.

Dertil nævner enkelte danske unge, **at færinger er mere konservative sammenlignet med danskere og at de har en større opmærksomhed på reproduktion og barnløshed grundet landets størrelse.**

Både danske og grønlandske unge påpeger dog, at deres generelle viden om Færøerne er begrænset, og at de ikke mindes at have hørt om Færøerne i løbet af deres skoletid.

Det understøttes af de kvantitative resultater, hvor andelen af danske unge, der har modtaget undervisning om Færøerne, er ca. 20 % lavere på tværs af alle svar sammenlignet med besvarelserne om Grønland.

Generelt lader det til, at Færøerne fylder mindre i skoleundervisningen i både Danmark og Grønland end undervisningen om Grønland og Danmark gør på Færøerne.

Har du i løbet af din skoletid modtaget undervisning om Grønlands/Færøernes…

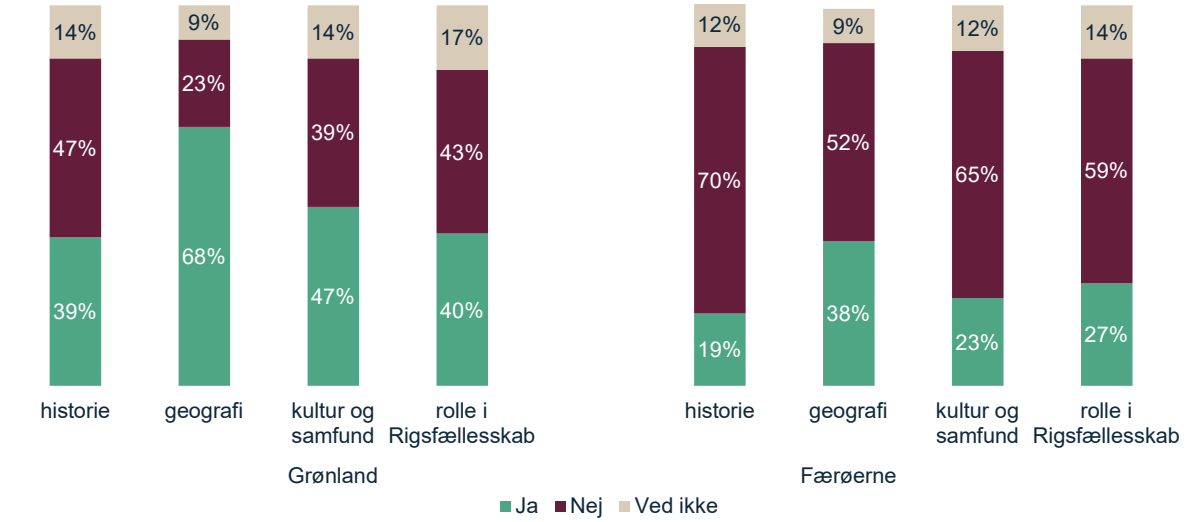

Grønlandske og færøske unge lærer meget lidt om hinanden – og de lærer meget mere om Danmark end omvendt

Færøske og danske unges viden om Grønland er præget af negative fortællinger

Når danske og færøske unge i fokusgrupperne spørges ind til deres viden om Grønland, fremhæves først den grønlandske natur og dyrelivet. Det har betydning for, hvilke erhverv de først tænker på. Flere nævner også den geopolitiske placering i et stadig mere anspændt Arktis region.

Dernæst betones de sociale og kulturelle forhold, hvor beskrivelserne i høj grad handler om **mistrivsel, incest, alkoholisme, udfordret økonomi, få job- og uddannelsesmuligheder og en truet kulturarv.**

Kendskabet mellem unge på tværs af Grønland og Færøerne er småt

Unge på tværs af Grønland og Færøerne angiver, at deres kendskab til det andet land er lavt. Færøske unge i fokusgrupperne har en oplevelse af, at de formentlig ved lige så lidt om Grønland og grønlandske unge, som de forestiller sig, at grønlandske unge ved den anden vej, men for kategorierne geografi og kultur og samfund oplever en større del af færøske unge dog at have modtaget undervisning om Grønland end omvendt.

Det kan dermed konstateres, at der er en betydelig skævhed i, hvor meget unge i de tre lande ved om hinanden.

Har du i løbet af din skoletid modtaget undervisning om Grønlands/Danmarks…

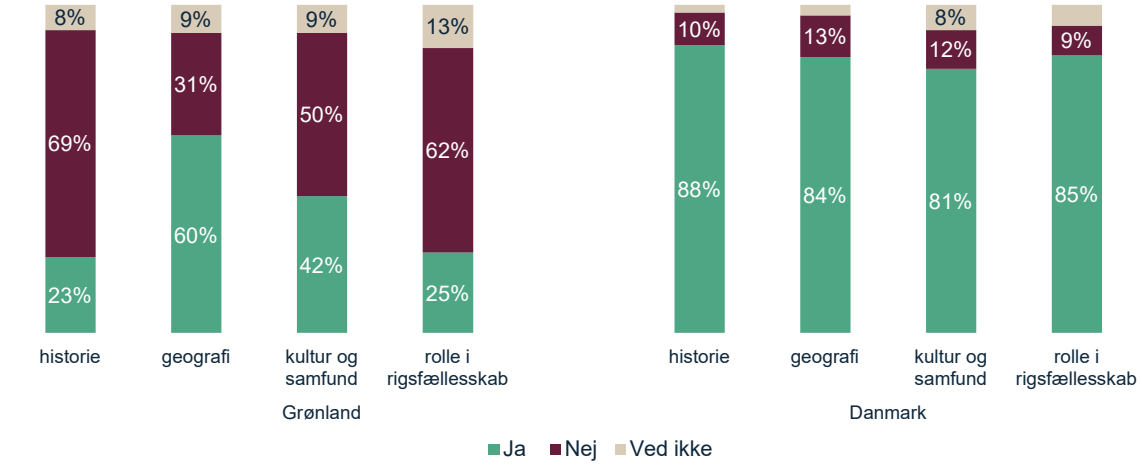

Har du i løbet af din skoletid modtaget undervisning om Færøernes/Danmarks…

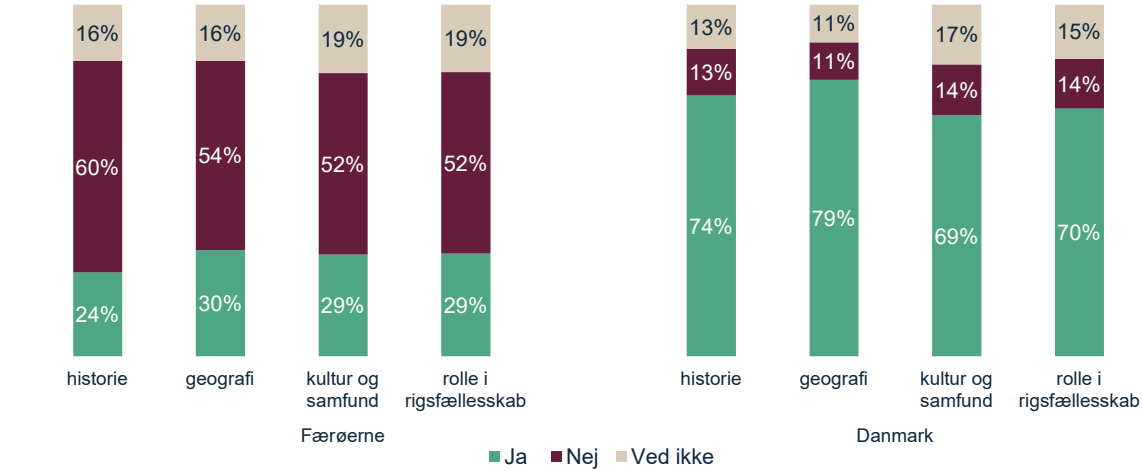

Danske unges viden om Grønland og Færøerne stammer forskellige steder fra, hvis man ser bort fra skoleundervisning

Danske unges viden om Grønland kommer især fra dokumentarer og nyheder, mens viden om Færøerne især er fra nyheder og generel omtale

Omkring halvdelen af danske unge har fået viden om Grønland gennem dokumentarer (51 %) og nyheder (50 %). Næsten lige så mange har fået viden gennem generel omtale (46 %), folk de kender (46 %) og fra sociale medier (41 %).

Dette ses også i fokusgruppen, hvor danske unge nævner, at deres viden om Grønland kommer fra folkeskolen, personlige relationer eller medier og samfundsdebatten.

Viden om Færøerne har danske unge har fået gennem folk de kender (45 %), nyheder (42 %) og generel omtale (42 %).

Det viser, at danske unges viden ikke kun kommer ét sted fra. Stort set alle tal er på 50 % eller mindre, hvilket kan indikere, at mange ikke får viden om Grønland og Færøerne gennem disse kanaler.

Hvor flere i Færøerne og Grønland nævner, at de har besøgt, boet eller gået i skole i et af de andre lande (i kategorien 'andet'), nævner danske unge ikke i samme grad, at de har besøgt, boet eller gået i skole i enten Grønland eller på Færøerne.

Foreningslivet er en lille kilde til viden

En marginal del af danske unge har fået viden om hhv. Grønland (2 %) og Færøerne (3 %) gennem foreningslivet. Det peger på et potentiale for at øge unges viden herigennem. For grønlandske unge er tallene lidt større, her modtager 5 % viden om Færøerne gennem foreningslivet og hele 13 % får viden om Danmark.

Færøske unge oplever i større grad, at foreningslivet er en kilde til viden om Grønland og Danmark. Her angiver 13 %, at de modtager viden om Grønland gennem foreningslivet og hele 38 % svarer det samme om Danmark. For færøske unge er foreningslivet således også en kilde til viden om de andre lande.

> *Den faktuelle viden om historien kommer fra historietimer i folkeskolen. Det samfundsrelevante kommer fra samfundsdebatten. Særligt ift. Trumps forsøg på at købe Grønland, kom der en del debat om Rigsfællesskabet. Medierne farver os, når vi ikke ved ret meget om emnet i forvejen.*
>
> (Dansk kvinde, 28 år)

Hvorfra har du ellers fået viden om Grønland/Færøerne? (Du kan vælge flere svar)

N = 1.014

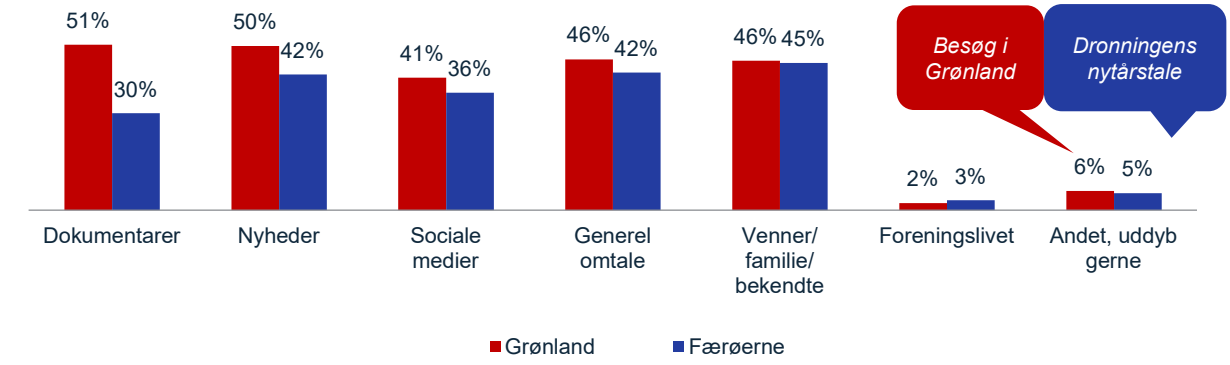

1 Med generel omtale menes den brede offentlige diskurs. Note: Det har været muligt at angive flere svar, hvorfor procenterne summerer til mere end 100.

Grønlandske og færøske unge får viden om Danmark fra mange forskellige kilder - grønlandske unge får mindre viden om Færøerne end omvendt

Færøske og grønlandske unge modtager viden om Danmark gennem næsten alle kanaler

Grønlandske unge modtager mest viden om Danmark gennem nyheder (72 %), venner, familie og bekendte (65 %) og sociale medier (64 %). Ca. halvdelen af grønlandske unge angiver, at de modtager viden om Danmark gennem dokumentarer (51%) og generel omtale (54%). Færrest modtager viden gennem foreningslivet, og flere nævner i kategorien 'andet', at de har fået kendskab til Færøerne eller Danmark, da de enten har boet, besøgt eller gået i skole i landene.

Grønlandske unge modtager mindre viden om Færøerne end den anden vej.

Færøske unge ved mest

De fleste færøske unge får viden om Danmark gennem stort set alle kategorier, således får mellem 78-91 % af færøske unge viden gennem de fleste kategorier. Flere nævner i kategorien 'andet', at deres viden om Danmark også kommer af at have besøgt eller boet i landet (f.eks. på efterskole).

Mellem 59-65 % af unge færinger får viden om Grønland i de selvsamme kategorier.

Det fremgår af disse tal, samt af tallene på side 12, at færøske unge er dem, der samlet set ved mest om de øvrige lande i Rigsfællesskabet.

Hvorfra har du ellers fået viden om Grønland/Danmark? (Du kan vælge flere svar)

N = 222

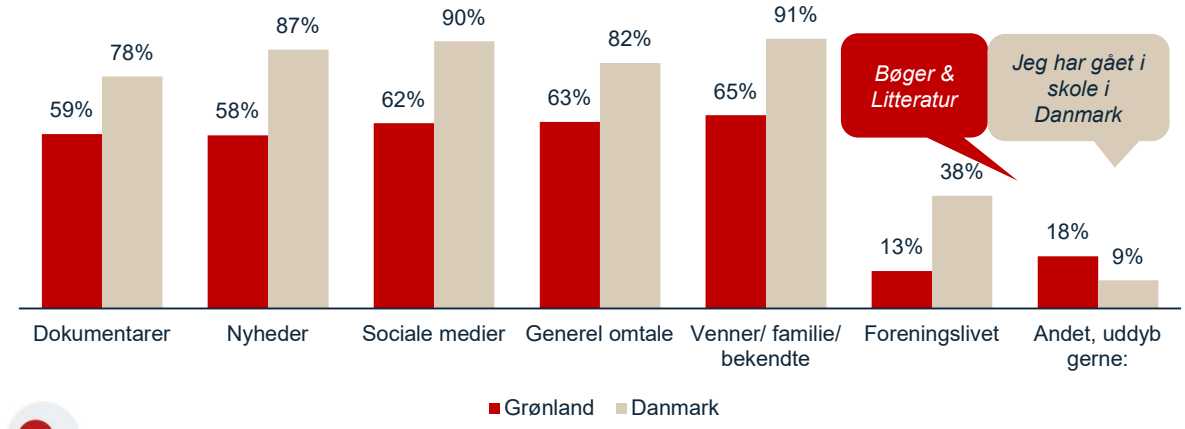

Hvorfra har du ellers fået viden om Færøerne/Danmark? (Du kan vælge flere svar)

N = 318

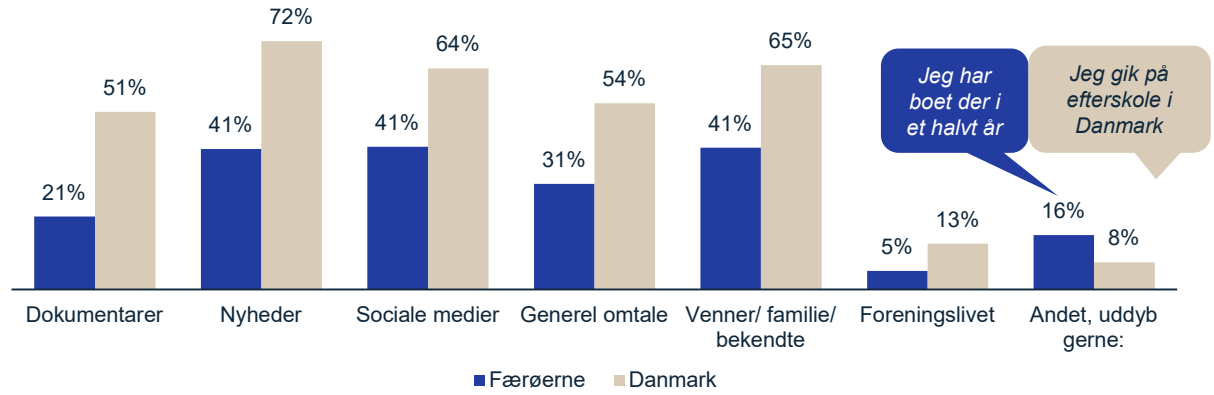

1) Note: Det har været muligt at angive flere svar, hvorfor procenterne summerer til mere end 100.

”Jeg har ikke haft om Færøerne i folkeskolen. Man har meget mere om Grønland, når man har om Rigsfællesskabet. Færøerne er mere bare sådan, nå, ja, de er der.”

Dansk kvinde, 22 år

Danske unges viden om Færøerne og Grønland er i de fleste tilfælde baseret på forestillinger og fordomme – og de har mindst viden om Færøerne

Viden om Grønland og Færøerne er primært baseret på forestillinger og/eller fordomme

22 % af danske unge angiver, at deres viden om Grønland primært er baseret på faktuel information og pålidelige kilder. Den største gruppe (36 %) svarer, at deres viden om Grønland primært er baseret på ting, de har hørt eller fået fortalt andre steder fra. 31 % svarer, at deres viden er baseret på en kombination af de to.

Når det kommer til **Færøerne angiver 39 %, at deres viden primært kommer fra ting, de har hørt.** 25 % svarer, at deres viden både er baseret på faktuel information og fortællinger andre steder fra, mens **kun 14 % har deres viden gennem faktuel information.**

Danske unge angiver i højere grad end unge fra Grønland og Færøerne, at deres viden stammer fra ting, de har hørt.

Det understøttes ligeledes af fokusgrupperne, hvor danske unge lægger vægt på, at viden og kendskab til Færøerne generelt er mindre – og samtidig mindre faktabaseret end deres viden om Grønland.

> *Jeg kender allerede Danmark, for vi tager altid derover, når vi skal på ferie. Jeg tænker, det er positivt, men også negativt, fordi der er nogen, der ser ned på os. De taler om, at vi er alkoholikere.*
>
> (Grønlandsk kvinde, 24 år)

Grønlandske og færøske unges viden om Danmark er i større grad baseret på faktuelle og pålidelige kilder end den viden de har om hinanden er

Kun 14 % af danske unge angiver, at deres viden om Færøerne primært kommer fra pålidelige kilder. For Grønland er det 22 %. De angiver, at deres viden i højere grad kommer fra ting, de har hørt eller en blanding af det og pålidelige kilder.

28 % af grønlandske unge og 31 % af færøske unge angiver, at deres viden om Danmark primært stammer fra faktuel viden og pålidelige kilder.

Derimod er det blot 12 % af færøske unge som angiver dette om deres kilde til viden om Grønland og blot 9 % af grønlandske unges kilde til viden om Færøerne. Der ses således en større forskel i, hvor stor grad den primære information stammer fra faktuelle og pålidelige kilder.

15 % af danske unge angiver, at de ingen viden har om Færøerne

Hvordan vil du beskrive kilden til din viden om hhv. Grønland og Færøerne?

N = 1.014

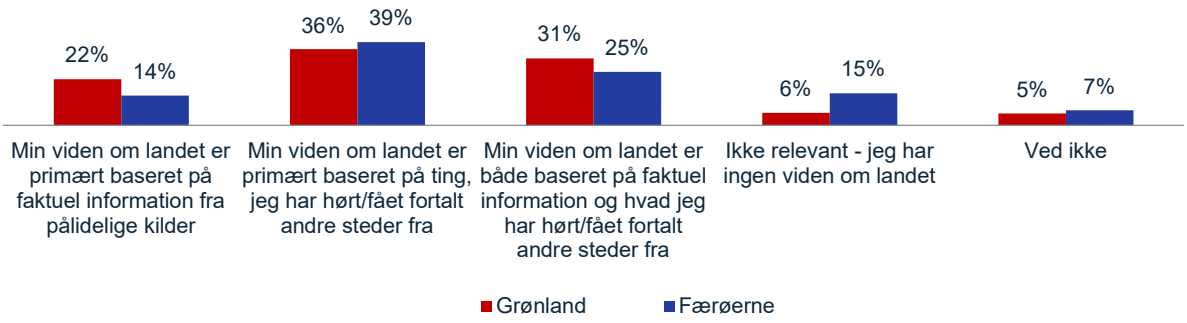

Fordomme og negative fortællinger i Rigsfællesskabet

Jeg forbinder Grønland med unges mistrivsel. Mange alkoholikere. Mange problemer, der ligger dybere end kun utilfredshed med Danmark og vores måde at være på.

(Dansk mand, 22 år)

Måden man hører om Grønland, nærmest som noget fra en gyserfilm. Jeg tænker på det billede, der skabes om Grønland som alkoholikere. Og på naturen og dyrelivet. Hvaler. Min opfattelse af Grønland er, at deres kulturarv er lidt truet på en måde.

(Færøsk kvinde, 19 år)

Jeg tænker på forpligtelser, samarbejde, geopolitik, uroligheder og svigt. Samarbejde fordi det er tre nationer med forskellig repræsentation i det danske folketing. Men uro og svigt kommer fra det historiske, det er ikke en dans på roser med Rigsfællesskabet.

(Færøsk kvinde om Rigsfællesskabet, 23 år)

Hver tredje ung fra Grønland angiver, at de ingen viden har om Færøerne

Stor forskel i unges kilder til viden om landene i Rigsfællesskabet

Hvor den største gruppe blandt de danske unge angiver, at deres viden om både Færøerne og Grønland kommer fra ting de har hørt/fået fortalt, er færøske unges viden om Danmark (54 %) og Grønland (41 %) primært baseret på en blanding af pålidelige kilder og historier de har fået fortalt.

For grønlandske unge er det mere blandet. Her svarer 28 %, at deres viden kommer fra faktuelle og pålidelige kilder, 24 % fra ting de har fået fortalt og 34 % fra en blanding af de to. 7 % svarer, at de ikke har nogen viden om Danmark og 7 % ved det ikke.

Flere grønlandske unge har ingen viden om Færøerne

Hele 32 % af de grønlandske unge svarer, at de ingen viden har om Færøerne. Det stemmer overens med flere af de andre grafer i denne undersøgelse, hvor færrest ved noget om Færøerne. Kendskabet mellem grønlandske og færøske unge er begrænset begge veje.

19 % svarer, at deres viden om Færøerne kommer fra historier de har fået fortalt og 19 % angiver, at det er fra en blanding af pålidelige kilder og historier de har fået fortalt. Kun 9% af grønlandske unge har angivet at deres viden om Færøerne primært kommer fra faktuelle kilder.

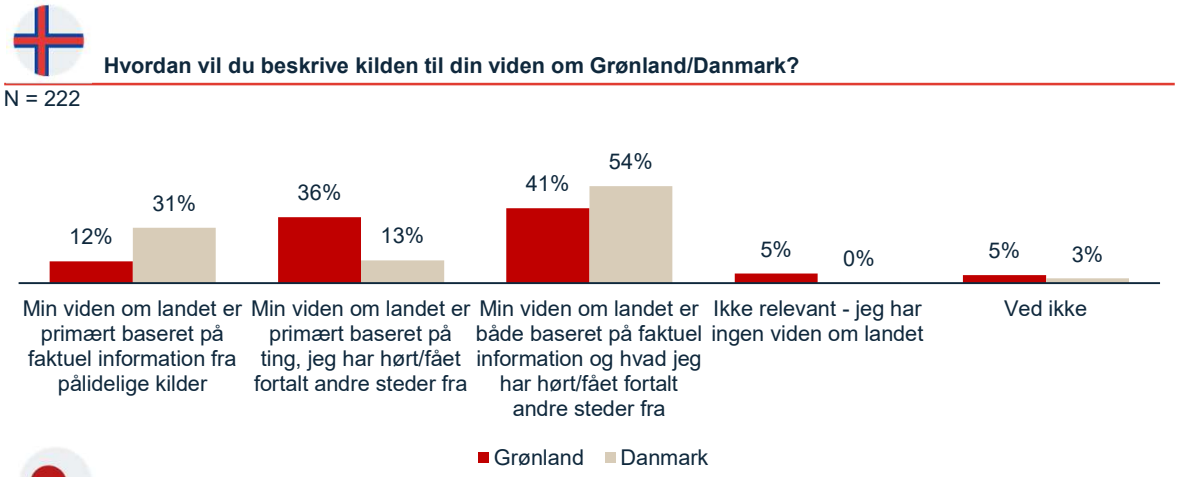

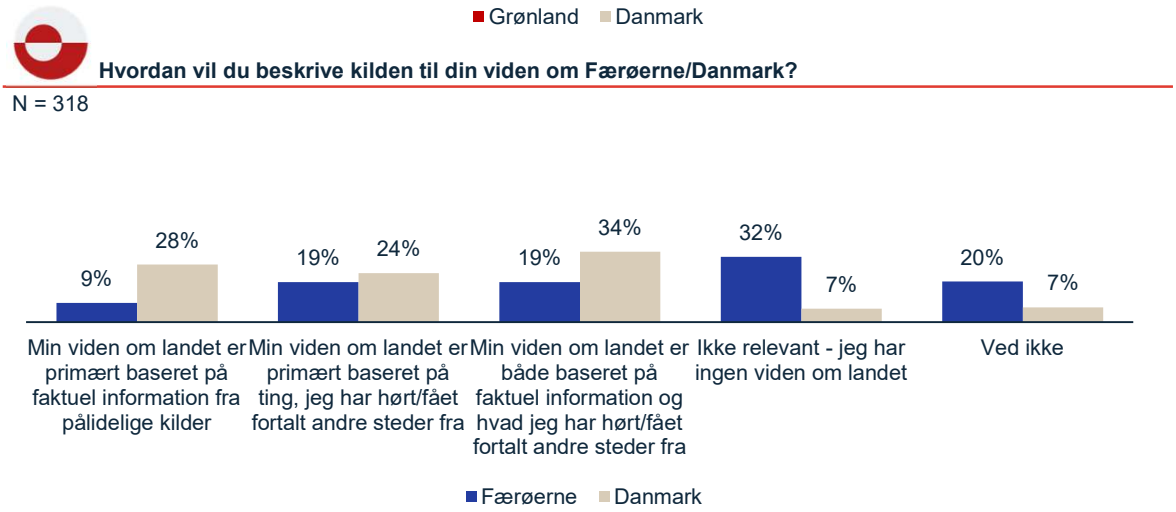

De fleste danske unges venner og bekendte fra Grønland og Færøerne bor i Danmark på nuværende tidspunkt

Danske unge kender primært personer fra Grønland og Færøerne, som er bosat i Danmark

31 % af danske unge har venner/bekendte fra Grønland, der bor i Danmark – mens 13 % har venner/bekendte, der bor i Grønland, som bor i Grønland nu. Omtrent samme fordeling ses i de tilsvarende tal for danske unges bekendtskaber fra Færøerne. Her er det 11 % af danske unge, der har venner/bekendte, som bor på Færøerne nu, mens 36 % kender nogen, der bor i Danmark nu.

Mere end halvdelen af danske unge svarer, at de ikke har venner/bekendte fra Grønland (57 %) og Færøerne (53 %).

Dette kommer også til udtryk i fokusgrupperne, hvor færøske og grønlandske unge fortæller, hvordan mange unge fra deres land vælger at studere eller arbejde i Danmark og på den måde skaber personlige relationer til danske unge. Noget tyder på, at relationerne primært opstår ved, at folk fra Færøerne og Grønland kommer til Danmark.

> *Jeg synes, at jeg har et større forhold til Danmark end Færøerne, for jeg har ikke rigtigt hørt noget om Færøerne, men til Danmark er der nem adgang.*
>
> (Grønlandsk kvinde, 24 år)

> *I min klasse havde vi pennevenner i Danmark, da jeg var lille. Der delte vi viden med hinanden. Det handlede om at få klasserne til at snakke sammen og lære mere om det i folkeskolen.*
>
> (Færøsk mand, 25 år)

Kender du nogen fra Grønland? (Du kan vælge flere svar)

N = 1.014

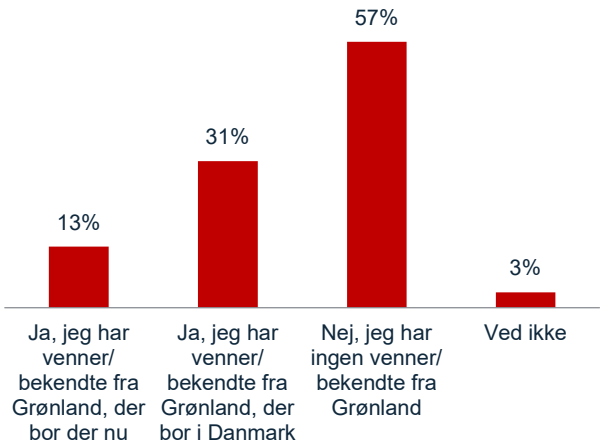

Kender du nogen fra Færøerne? (Du kan vælge flere svar)

N = 1.014

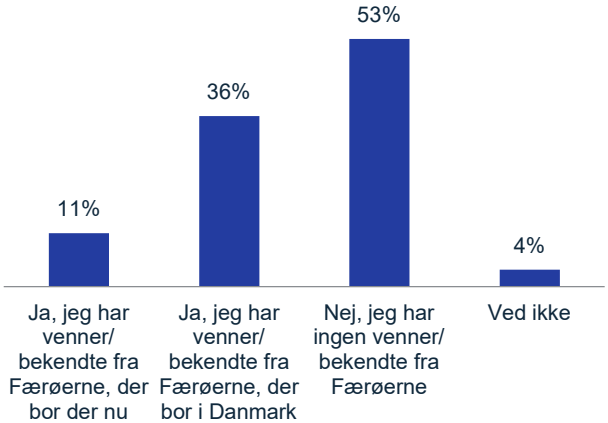

Kun et fåtal af færøske og grønlandske unge har ikke danske venner

Næsten alle færøske og grønlandske unge har danske bekendtskaber

Hvor 57 % af danske unge ikke har nogen venner fra Grønland og 53 % ikke har nogen venner fra Færøerne, er det kun 3 % af grønlandske unge og 4 % af færøske unge, som ikke har danske venner/bekendte.

Anderledes ser det ud for de indbyrdes bekendtskaber mellem grønlandske og færøske unge. Her angiver 43 % af grønlandske unge, at de ikke har nogen færøske bekendtskaber og 37 % af færøske unge angiver, at de ikke har grønlandske bekendte.

Størstedelen af både grønlandske og færøske unge kender danskere, der bor i Danmark nu, mens lidt over 40 % for begge lande også kender danskere, der bor i deres respektive lande nu.

Der er dermed stor forskel på, hvor mange danske unge, der har bekendtskaber fra Færøerne og Grønland i forhold til, hvor mange grønlandske og færøske unge, der har danske bekendtskaber.

Samtidig har unge fra Grønland og Færøerne i langt højere grad danske bekendtskaber end de har bekendtskaber indbyrdes.

Kender du nogen fra Danmark? (Du kan vælge flere svar)

N = 222

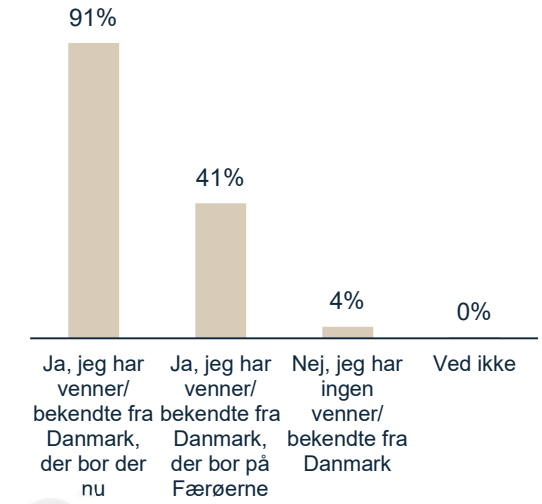

Kender du nogen fra Grønland? (Du kan vælge flere svar)

N = 222

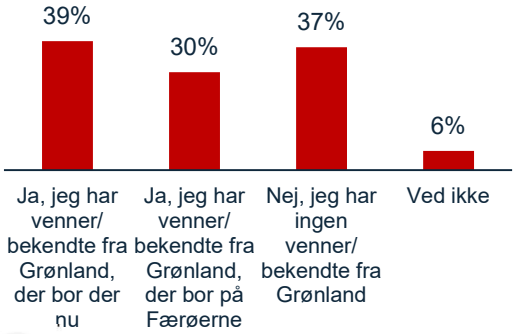

Kender du nogen fra Danmark? (Du kan vælge flere svar)

N = 318

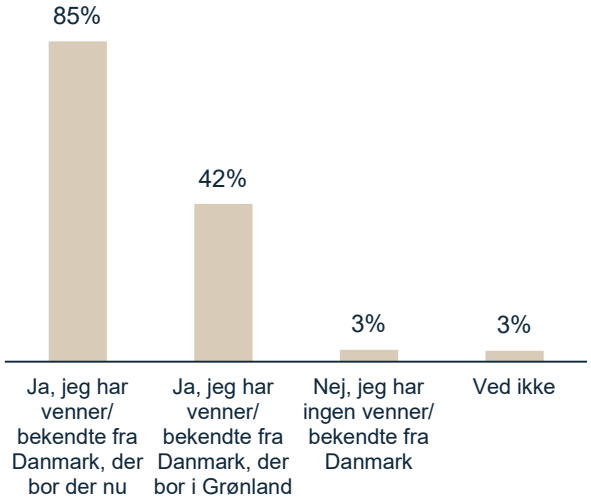

Kender du nogen fra Færøerne? (Du kan vælge flere svar)

N = 318

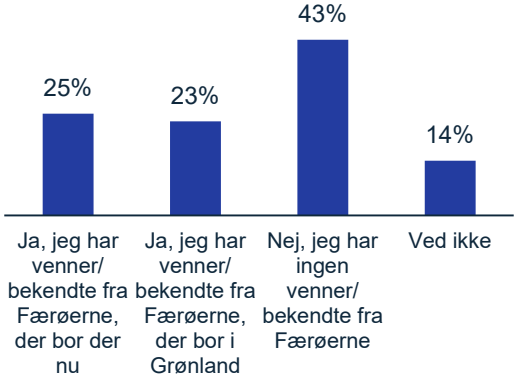

1) Note: Det har været muligt at angive flere svar, hvorfor procenterne summerer til mere end 100.

Interesse for Rigsfællesskabet og de tre lande

”Jeg vil gerne have mere information om, hvorfor vi har Rigsfællesskabet og hvorfor det er relevant. Det virker gammelt og støvet. Hvorfor er vi stadig så glade for det? Italesæt det i samfundet!”

Dansk kvinde, 28 år

Unge ønsker mere viden om Rigsfællesskabet, da vidensniveauet har indvirkning på holdning og opfattelse

Flertallet mener, at det er vigtigt at have kendskab til Rigsfællesskabet

Lige over halvdelen af danske unge (52 %) mener, at det i 'høj' (34 %) eller 'meget høj' grad (18 %) er vigtigt at have kendskab til både Rigsfællesskabet, samt Grønland og Færøerne. Lægger man andelen, som mener, at det i 'nogen' grad er vigtigt oven i (31 **%), mener et stort flertal på 83 %, at kendskab er vigtigt i nogen eller højere grad.**

Lignende tal ses for grønlandske og færøske unge. 54 % af grønlandske unge angiver, at det er vigtigt at have kendskab til Rigsfællesskabet i 'høj' eller 'meget høj' grad. Sammenlagt med angivelserne i 'nogen grad' **mener i alt 86 %, at kendskab er vigtigt i nogen eller højere grad.**

65 % af færøske unge mener, at det i 'høj' eller 'meget høj' grad er vigtigt at have kendskab til Rigsfællesskabet. 22 % synes, det er vigtigt i 'nogen grad', hvorved i alt **87 % mener, at det i nogen eller højere grad er vigtigt.**

Det er dermed en relativt lille andel af unge på tværs af Rigsfællesskabet, som ikke finder det vigtigt at have viden om Rigsfællesskabet. Der er en betydelig interesse for mere viden om Rigsfællesskabet og de andre lande blandt unge.

Vidensniveauet påvirker holdning og opfattelse

I fokusgrupperne synes unge - på tværs af landene – også, at det er vigtigt at have et grundlæggende kendskab til, og forståelse af, Rigsfællesskabet i dag, og her lægger unge særligt vægt på manglen på viden om, hvilken *funktion* Rigsfællesskabet tjener i dag.

Denne viden er ifølge dem vigtig for at kunne danne sig sin egen holdning til Rigsfællesskabets virke og relevans på et oplyst - og tidssvarende - grundlag.

De synes, at det er vigtigt, at unge ved mere om andre unge på landene. **De forklarer, at den manglende viden ofte leder til stereotyper, fordomme og negative fortællinger.** De ser derfor et behov for et dybere kendskab til hinanden for at kunne ændre de gamle (og ofte ukorrekte) forestillinger og fordomme.

62%
ønsker mere undervisning om **Færøerne** i skolen

64%
ønsker mere undervisning om **Grønland** i skolen

I hvilken grad synes du, det er vigtigt at få undervisning om/have kendskab til Rigsfællesskabet?

N = 1.014

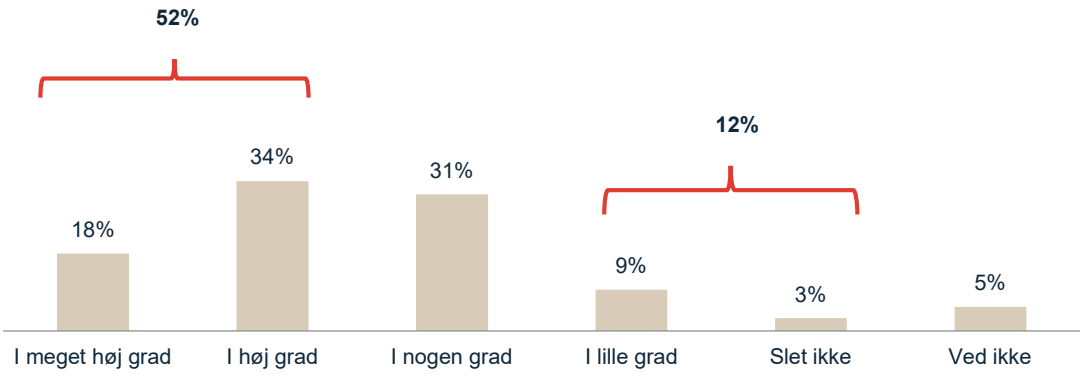

Danske unge peger på mere undervisning i skolen som den mest oplagte måde at skabe større kendskab på

Skoleundervisning og medier er de vigtigste kanaler til at få mere viden iflg. danske unge

Som det kunne ses på forrige side, ønsker 83 % af danske unge i en eller anden udstrækning mere viden om Rigsfællesskabet, Grønland og Færøerne.

Undervisning i skolen er den kanal flest danske unge ønsker at få mere viden om Grønland og Færøerne igennem (64 % og 62 % for hhv. Grønland og Færøerne).

I næste række ønsker 37 % af danske unge at få mere viden om de to lande via nyhedsmedier og faglitteratur, dokumentarer eller podcast.

23 % af unge danskere ønsker viden om de respektive lande via sociale medier og ca. 17 % ønsker at få mere viden fra mere kunstneriske kilder såsom skønlitteratur, film og musik.

Disse tal indikerer, at unge danskere generelt ønsker mere viden gennem faglige kanaler og pålidelige kilder.

Hver tiende oplyser, at de ikke vil modtage mere viden om de to lande (hhv. 11 % for Grønland og 12 % for Færøerne).

Tænk tilbage på det sidste år. Har du i denne periode selv opsøgt viden om Rigsfællesskabet?

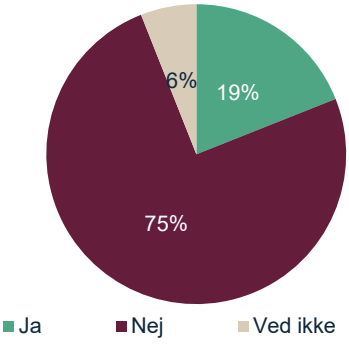

Tænk tilbage på det sidste år. Har du i denne periode selv opsøgt viden om Rigsfællesskabet?

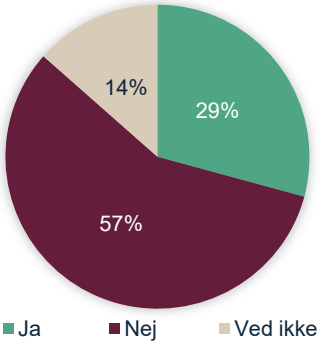

Hvilke af følgende kanaler vil du gerne få mere viden om Grønland/Færøerne igennem? (Du kan vælge flere svar)

N = 1.014

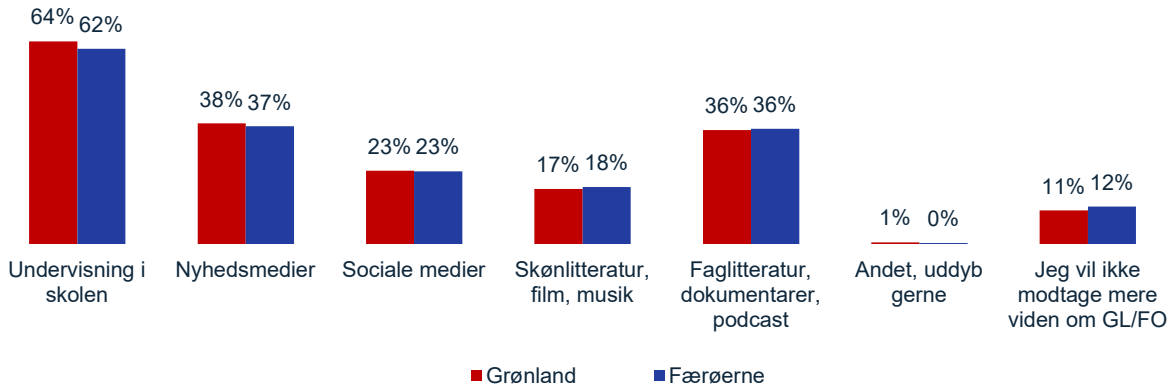

1) Note: Det har været muligt at angive flere svar, hvorfor procenterne summerer til mere end 100.

Grønlandske og færøske unge ønsker mere faglig viden - færøske unge opsøger i højst grad selv viden om Rigsfællesskabet

Grønlandske unge ønsker mere viden gennem sociale medier og skønlitteratur, musik og film

Unge i Grønland angiver, at de hovedsaligt ønsker mere viden og Færøerne/Danmark gennem skolen. I samtlige kategorier angiver de, at de ønsker mere viden om Færøerne end om Danmark fra den pågældende kanal. 9 % af grønlandske unge ønsker ikke mere viden om Færøerne og 12 % ønsker ikke mere viden om Danmark.

Ligesom med grønlandske og danske unge, ønsker flest unge færinger mere viden igennem skolen. Herudover ønsker de viden fra nyhedsmedier og faglitteratur. 24-32 % unge færing ønsker viden gennem sociale medier og skønlitteratur, film og musik.

Færøske unge ønsker i højere grad viden om Grønland end om Danmark og hele 25 % ønsker ikke mere viden om Danmark, mens blot 10 % angiver det samme om Grønland.

Færøske unge opsøger mest viden om Rigsfællesskabet

Hvor 75 % af danske unge ikke selv har opsøgt mere viden om Rigsfællesskabet, har mere end hver anden unge færing (56 %) selv opsøgt mere viden. I Grønland er det ca. hver tredje (29 %). **Færøske unge er dermed den gruppe i Rigsfællesskabet, som i størst grad opsøger mere viden om de andre lande og Rigsfællesskabet.**

Tænk tilbage på det sidste år. Har du i denne periode selv opsøgt viden om Rigsfællesskabet?

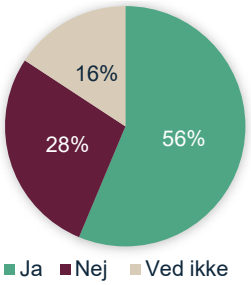

Hvilke af følgende kanaler vil du gerne få mere viden om Grønland/Danmark igennem? (Du kan vælge flere svar)

N = 222

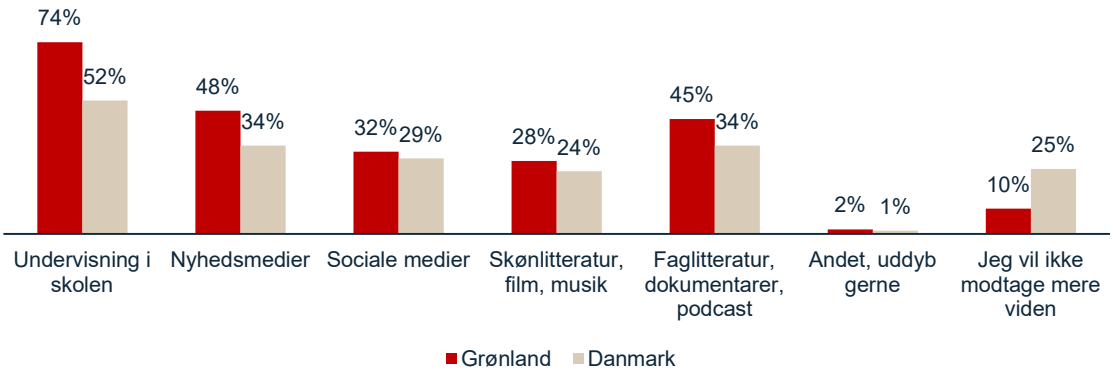

Hvilke af følgende kanaler vil du gerne få mere viden om Færøerne/Danmark igennem? (Du kan vælge flere svar)

N = 318

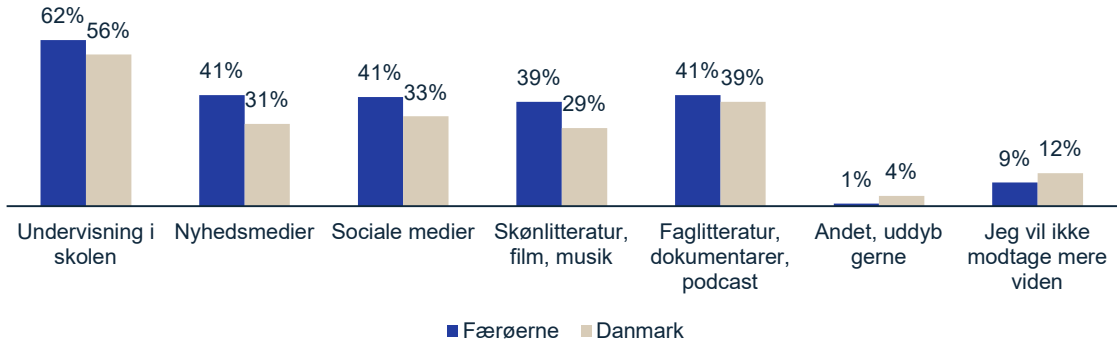

1) Note: Det har været muligt at angive flere svar, hvorfor procenterne summerer til mere end 100.

Unge opsøger i mindre grad selv viden

Misforhold mellem lysten til mere viden og lysten til at opsøge det selv

I *fokusgrupperne* kom det frem, at selvom unge synes, det er vigtigt at have viden om de andre lande, er det begrænset, hvor mange af dem, der selv har opsøgt mere viden.

Dem, der selv har opsøgt mere viden, gør det ofte på grund af en personlig nysgerrighed om et specifikt interesseområde. Enkelte dansk unge har f.eks. søgt viden om Siriuspatruljen i Grønland eller om en Michelin-restaurant på Færøerne. Nogle færøske unge har søgt information om Danmark ifm. tronskifte og abortlov, mens andre følger mere sporadisk med i danske nyheder og sportsbegivenheder. Grønlandske unge har primært søgt information om Danmark ifm. skoleopgaver og rejser.

Selvom danske unge overordnet ønsker mere viden om Rigsfællesskabet f.eks. gennem skolen, er det kun hver femte (19 %.), som selv har opsøgt viden det seneste år.

Der er dermed en diskrepans mellem danske unges holdning til, at viden er vigtig og hvor ofte de selv opsøger viden om dette.

Fokus på eget land

I fokusgrupperne tegner der sig et billede af, at unge fra Grønland og Færøerne føler sig mere nødsaget til at have viden om Danmark, fordi politiske beslutninger taget i Danmark ofte kan påvirke dem.

Omvendt beretter unge fra begge lande, at de føler sig informationsmættede pga. mængden af nyheder fra/om Danmark. De vil hellere fokusere på deres eget land, og hvad der foregår der, da det er vigtigere end hvad der sker i de andre lande.

Unge vil gerne have mere viden, men de opsøger det ikke selv

> *Mine danske venner og danske unge generelt interesserer sig ikke for Rigsfællesskabet, og hvad det indebærer. Den fælles fjende gør det mere naturligt, at Færøerne og Grønland stiller sig mere kritiske over for Rigsfællesskabet end danske unge, der ikke har oplevet samme konsekvenser pga. Rigsfællesskabet.*
>
> (Færøsk kvinde, 19 år)

> *Jeg har ikke opsøgt det [viden om de andre lande i Rigsfællesskabet], det er ikke noget, jeg interesserer mig for. Eller jo, men det er ikke noget, jeg går op (…) vi skal også have fokus på vores eget samfund.*
>
> (Grønlandsk kvinde, 19 år)

”Det ville være meget godt med noget mere viden [om Rigsfællesskabet], før vi bliver 18 år, fordi vi kan stemme, når vi bliver 18. Måske vi kunne få viden gennem medier, så unge kan følge mere med”.

Færøsk kvinde, 24 år

Danske unge vil ikke kun øge kendskabet via undervisning og medier, men også gennem fysiske besøg

Danske unge vil gerne besøge Færøener og Grønland

På samme måde, som der er en interesse for at vide mere om de enkelte lande og Rigsfællesskabet som helhed, er der også en interesse for at besøge Grønland og Færøerne blandt danske unge.

Knap tre ud af fire danske unge har en interesse i at besøge Grønland enten for første gang (66 %) eller igen (7 %), mens næsten ligeså mange (67 %) enten ønsker at besøge Færøerne for første gang (62 %) eller igen (5 %).

7 % vil gerne besøge Grønland igen, og 5 %. vil gerne besøge Færøerne igen, selvom de allerede har været der. Kun 1 %. har været i hhv. Grønland og Færøerne og har ikke lyst til at besøge de respektive lande igen.

9 % har hverken interesse i at besøge Grønland eller Færøerne.

Danske unge vil gerne besøge Færøerne og Grønland og ser det som en måde at øge deres viden på

Unge mennesker er ikke så anderledes fra hinanden, når alt kommer til alt. Vores opfattelse af hinanden ændrer sig ikke, hvis vi ikke besøger hinanden og får direkte viden

(Dansk mand, 26 år)

Har du lyst til at besøge Grønland og/eller Færøerne? (Du kan vælge flere svar)

N = 1.014

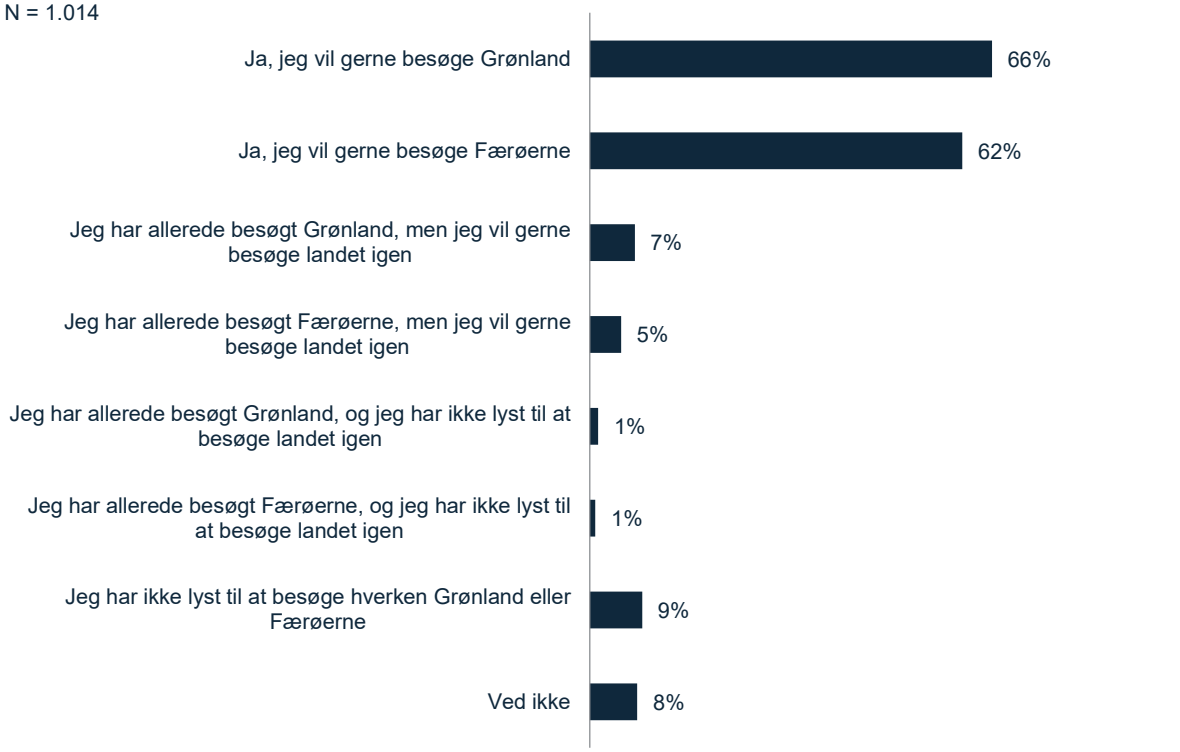

1) Note: Det har været muligt at angive flere svar, hvorfor procenterne summerer til mere end 100.

Færøske og grønlandske unge vil gerne besøge de andre lande i Rigsfællesskabet (igen)

Færøske og grønlandske unge vil gerne besøge de andre lande i Rigsfællesskabet

Ligesom danske unge vil unge fra Færøerne og Grønland også gerne besøge eller genbesøge de to andre lande i Rigsfællesskabet.

75 % af grønlandske unge ønsker at besøge eller genbesøge Færøerne og 85 % ønsker at besøge eller genbesøge Danmark.

Blot 2 % af grønlandske unge ønsker ikke at besøge Danmark igen og 0 % ønsker ikke at besøge Færøerne. Tilsvarende er der ingen af de færøske unge, der ikke vil besøge Grønland og blot 3 %, som ikke ønsker at besøge Danmark igen.

Der er flere færinger, der har besøgt Grønland og grønlændere, der har besøgt Færøerne end der er danskere, der har besøgt nogle af de to lande.

Færøske og grønlandske unge besøger oftere Danmark end danske unge besøger Færøerne og Grønland

Der ses en tydelig forskel i, hvilke lande unge i Rigsfællesskabet har besøgt. **Hvor kun få danske unge har besøgt Færøerne eller Grønland, har hele 70 % af grønlandske unge og 80 % af færøske unge besøgt Danmark.**

Der er dermed en stor ulighed i, hvor stor en del af danske unge, der har besøgt Grønland/Færøerne sammenlignet med, hvor mange færøske og grønlandske unge, der har besøgt Danmark.

Det kan medvirke til det manglende kendskab og den manglende fællesskabsfølelse fra dansk side.

> *Grønland er anderledes, end hvad jeg troede det var. Har selv været der. Men de har mange problemer. Jeg troede, det var fattige personer, meget alkohol, mange isbjørne. Men det var slet ikke så dårligt, som jeg troede det var. Folk på min alder drak slet ikke alkohol.*
>
> (Færøsk mand, 24 år)

Har du lyst til at besøge Danmark og/eller Grønland? (Du kan vælge flere svar)

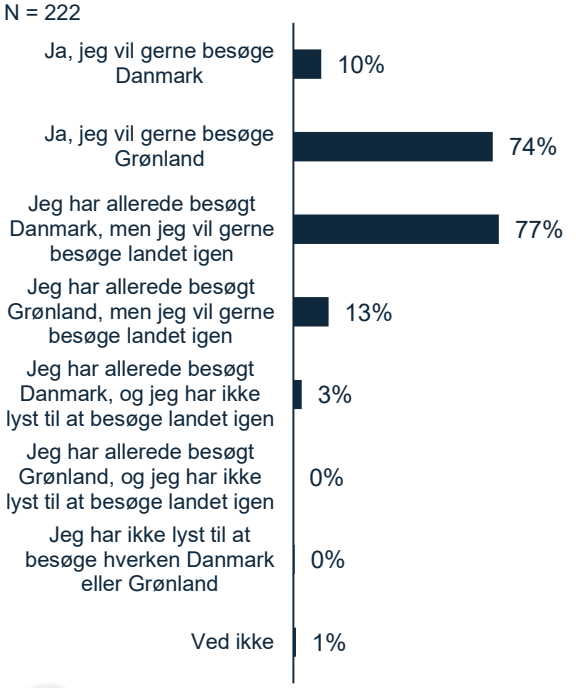

Har du lyst til at besøge Danmark og/eller Færøerne? (Du kan vælge flere svar)

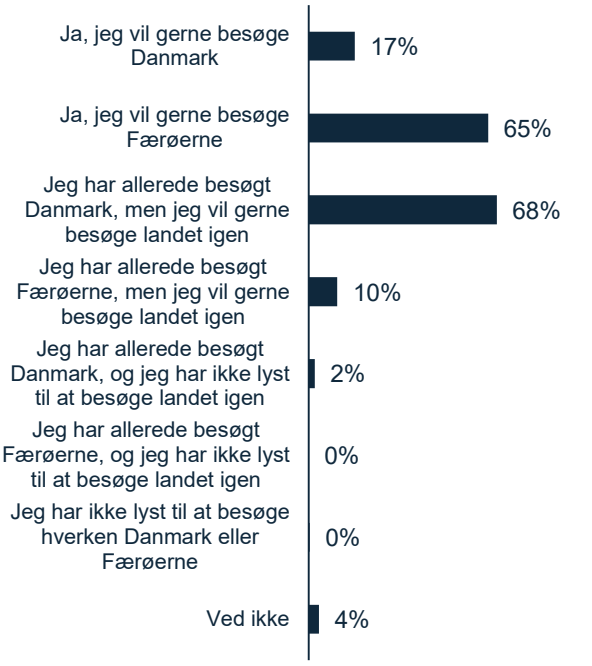

1) Note: Det har været muligt at angive flere svar, hvorfor procenterne summerer til mere end 100.

Opfattelse af, og fællesskabsfølelse med, befolkningerne i de andre lande

”Vi ved så lidt om hinanden, at det bliver meget stereotypisk det hele. Fra de danske medier hører vi, at Danmark er det bedste. Færøerne er meget konservativt, så derfor ser mange unge nok også Færøerne som et lidt dårligt land, men det er vi ikke.”

Færøsk mand, 25 år

Danske unges egen opfattelse af Grønland og Færøerne er langt mere positiv end hvad den almene opfattelse – og mediernes fremstilling – vurderes til at være

Flere danske unge vurderer den almene opfattelse – og mediernes fremstilling - af Grønland i Danmark til at være mere negativ sammenlignet med Færøerne

Sammenlagt vurderer 26 % af danske unge, at den almene opfattelse af Grønland i Danmark er meget eller overvejende positiv. En tredjedel (31 %) synes, at den er overvejende eller meget negativ.

Den almene opfattelse af Færøerne opfattes af flere danske unge til at være meget eller overvejende positiv (44 %). Omvendt er det kun 7 %, der vurderer, at opfattelsen af Færøerne er overvejende eller meget negativ.

En fjerdedel af danske unge vurderer, at **danske mediers fremstilling af Grønland er overvejende eller meget negativ (25 %)** og en fjerdedel mener, at fremstillingen er overvejende eller meget positiv (23 %).

40 % af danske unge vurderer, at Færøerne bliver fremstillet overvejende eller meget positivt af danske medier, mens kun 5 % mener, at fremstillingen er overvejende eller meget negativ.

Der er således en betydeligt større andel af danske unge, der vurderer, at mediernes fremstilling og den almene opfattelse af Grønland er negativ end de tilsvarende tal for Færøerne.

Danske unges egen opfattelse er positiv eller neutral

Danske unges *eget* indtryk af Grønland er langt mere positivt. Næsten halvdelen (48 %) svarer, at deres generelle indtryk af Grønland er overvejende eller meget positivt, mens kun 10 % svarer, at deres indtryk er negativt.

Danske unges egne indtryk af Færøerne er omtrent det samme, idet lige over halvdelen (54 %) har et positivt indtryk af landet, mens 4 % har et negativt.

N = 1.014

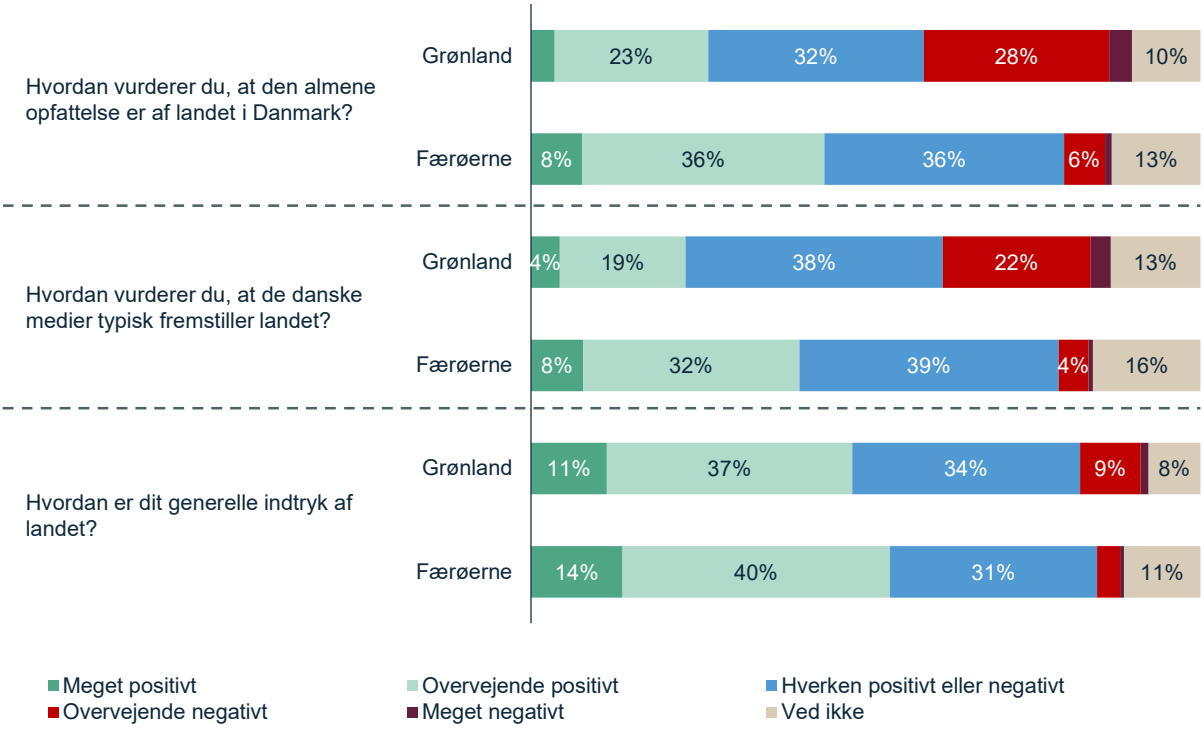

Unge færinger har et mere negativt indtryk af Grønland end af Danmark – og de vurderer, at færøske medier fremstiller Grønland negativt

Færøske unge vurderer, at Danmark i høj grad bliver fremstillet og opfattet positivt, mens det i mindre grad gør sig gældende for Grønland

Hele 64 % af færøske unge vurderer, at den almene opfattelse af Danmark på Færøerne er overvejende eller meget positiv. Modsat mener kun 11 %, at den almene opfattelse af Danmark er overvejende eller meget negativt.

Hvad angår den almene opfattelse af Grønland på Færøerne, svarer 52 % af de færøske unge, at den almene opfattelse af Grønland er overvejende eller meget positiv. 21 % mener, at den er overvejende eller meget negativt.

Ifølge færøske unge fremstiller færøske medier generelt Danmark mere positivt end Grønland. 57 % angiver, at medierne fremstiller Danmark i overvejende eller meget positivt, hvor det for Grønland kun er 15 %, der mener det samme.

8 % af færøske unge mener, at Danmark fremstilles overvejende eller meget negativt af færøske medier. **En tredjedel (31 %) af færøske unge mener, at Grønland fremstilles negativt.**

Færøske unge har overvejende et negativt indtryk af Grønland

Færøske unges eget indtryk af Danmark og Grønland er meget forskelligt. Mens 17 % har et overvejende eller meget negativt indtryk af Danmark, har **47 % af de færøske unge et overvejende eller meget negativt indtryk af Grønland.**

Omvendt har 58 % af færøske unge et overvejende eller meget positivt indtryk af Danmark, mens kun 16 % har et positivt indtryk af Grønland.

Færøske unge har således selv et meget mere negativt indtryk af Grønland end danske unge har og deres indtryk er betydeligt mere negativt end de vurderer den almene opfattelse af Grønland på Færøerne til at være.

N = 222

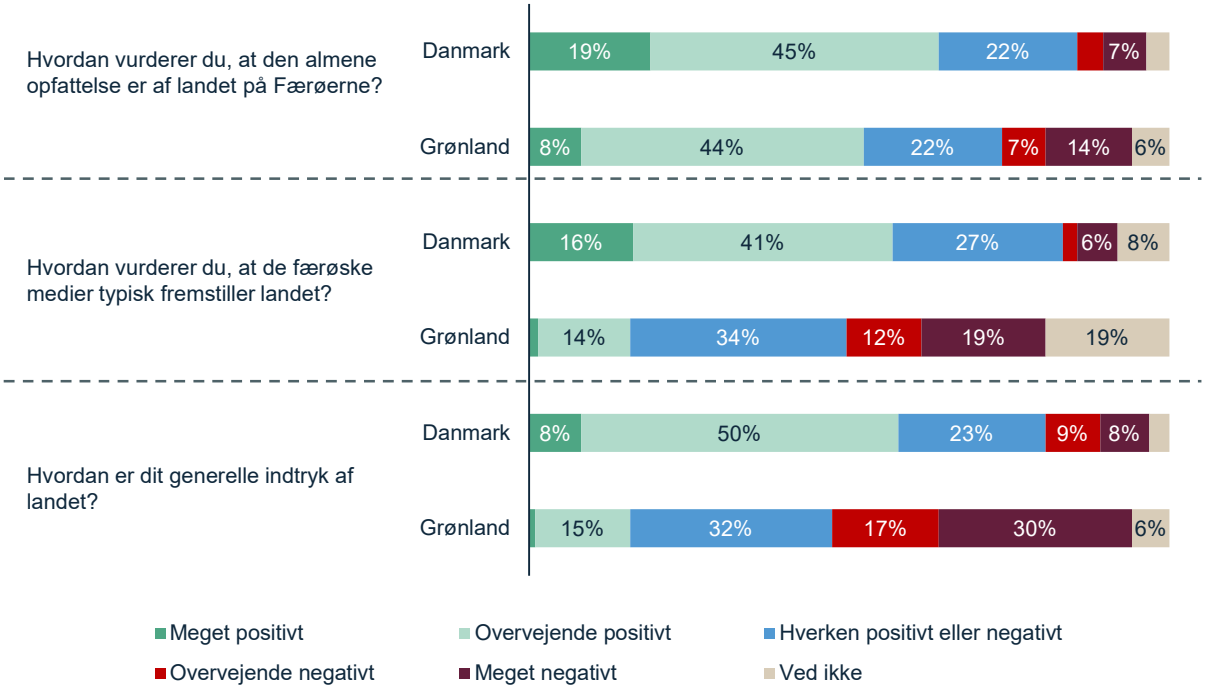

Kun få grønlandske unge har et positivt indtryk af Danmark – Færøerne er en stor gruppe usikre på, hvordan de skal vurdere

Grønlandske unge ved ikke, hvordan de skal vurdere opfattelsen af Færøerne

Omtrent halvdelen af grønlandske unge svarer 'ved ikke', når de bliver spurgt til, hvordan de vurderer den almene opfattelse af Færøerne i Grønland, hvordan grønlandske medier fremstiller Færøerne og hvad deres generelle indtryk er af Færøerne.

Ser man bort fra andelen, der svarer 'ved ikke', svarer unge fra Grønland i stor udstrækning, at deres generelle indtryk af Færøerne enten er hverken positivt eller negativt (24 %) eller positivt (22 %). Kun 5 % har et negativt indtryk af landet.

Den almene opfattelse af landene vurderes at være mere positiv

37 % og 38 % af grønlandske unge vurderer, at den almene opfattelse af hhv. Danmark og Færøerne er overvejende eller meget positiv.

Den almene opfattelse vurderes således at være noget mere positiv end deres generel indtryk er og mediernes fremstilling af landene.

12 % mener, at den almene opfattelse af Danmark er overvejende eller meget negativt og kun 3 % mener det samme om Færøerne.

Få har et positivt indtryk af Danmark

Selvom den almene opfattelse kun i meget lille grad vurderes at være negativ, **svarer hver femte (20 %) af unge fra Grønland, at de har et overvejende eller meget negativt indtryk af Danmark.** Kun 15 % har et positivt eller meget positivt indtryk.

Blandt unge fra Grønland har flere et negativt indtryk af Danmark og få har et positivt indtryk, selvom de samtidigt vurderer, at den almene opfattelse af Danmark i Grønland er mere positiv.

N = 318

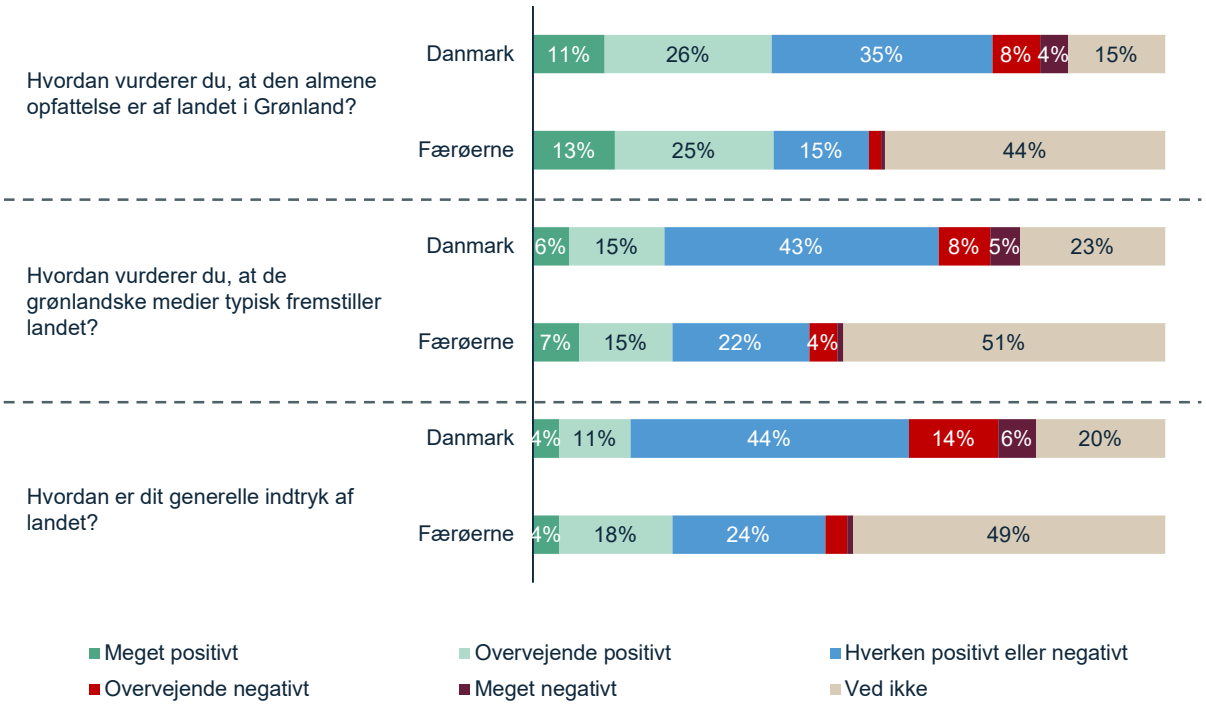

Unge bliver (stadig) mødt med fordomme og ønsker at komme videre fra dem

Forældede stereotypiske opfattelser

Alle unge i fokusgrupperne pointerer, hvordan deres og andres opfattelse af befolkningerne i de andre lande er farvet af forestillinger og fordomme, hvilket fører til forældede stereotype forestillinger.

Selvom de fleste unge forsøger at se ud over disse stereotypiske opfattelser af danskere, færinger og grønlændere, fordi de har bevidsthed om, at virkeligheden er mere nuanceret end det, **anerkender de, at fordommene alligevel hersker i samfundsdebatten grundet manglende viden.**

Hvordan vil I beskrive den typiske opfattelse af befolkningen i de andre lande?

Danskere

- *Højtråbende*
- *Dominerende*
- *Uvidende og ignorant*
- *Nedladende*

Færinger

- *Konservative*
- *Lever af naturen og turister*
- *Fanger hvaler*

Inuit/grønlændere

- *Nationalistiske*
- *Traditionsbundet*
- *Problemer med alkohol og voldtægt*
- *Har ikke samme muligheder*

Hvordan tror I, at unge i de andre lande ville beskrive jer og jeres land?

Danskere

- *Magtudøvere*
- *Voldsom alkoholkultur*
- *Overlegenhedskomplekks (dvs. det at føle sig overlegen)*

Færinger

- *Konservative*
- *Få beskrivelser, da de andre lande ikke kender til os*

Inuit/grønlændere

- *Mindre begavede*
- *Problemer med alkohol*
- *Fattige*

Hvilke fordomme oplever unge i Rigsfællesskabet?

"Jeg føler ikke vi har så mange negative fordomme om Færøerne, vi er mere negative fordomme mod Danmark. Vi har en tættere relation til Danmark, og der er flere danskere i Grønland, og det er nok mest danskere der behandler os dårligt.. Det ligger i os med historien, at danskere har behandlet os dårligt og det giver os fordomme og et negativt syn på dem."

(Grønlandsk kvinde, 19 år)

"Alle lande har nogle fordomme om andre lande, men jeg tror også, Danmark og Grønland har flere negative fordomme om hinanden, fordi vi har en tættere relation. Der er jo ikke rigtigt nogen færøske folk i Grønland, og vi ser meget danskere til hverdag, på skolerne, på arbejdspladsen og vores chefer er mest danskere."

(Grønlandsk kvinde, 24år)

"Ens fordomme bygger på, at man ikke kender den nye generation så godt. Jeg har ikke fordomme om Grønland, men jeg har heller ikke et positivt billede af dem, for man hører ikke de positive historier."

(Dansk mand, 19 år)

"Jeg føler de [danskere] synes vi er dumme. Der er nogle grønlændere, der er flyttet til Danmark, hvor der også er mange alkoholikere, der flytter til Danmark, men der er også nogle, der flytter for at uddanne sig."

(Grønlandsk kvinde, 24 år)

Mediernes fremstilling har betydning for, hvordan landene opfattes - unge ønsker at høre flere positive historier, der repræsenterer de nye generationer

Medierne har stor betydning for synet på de enkelte lande

Som det fremgår af de kvantitative resultater på de forrige sider, opleves både den almene danske opfattelse - samt mediernes portrættering af landene (særligt Grønland) – at være mere negativ end danske unges egen vurdering af landene.

Denne tendens bekræftes i de kvalitative fokusgrupper på tværs af landene. Her er det tydeligt, at **både danske, færøske og grønlandske unge oplever, at danske medier har en negativ vinkel på historier om særligt Grønland, men også Færøerne,** om end det er i et mindre omfang.

Medierne har en stor betydning for, hvilket billede befolkningen tegner af de respektive lande. Når medierne gentagende gange beretter om f.eks. socioøkonomiske udfordringer i Grønland, kan det indprente sig i bevidstheden, mener de.

På samme måde har mediernes *manglende* dækning også indvirkning på det billede, befolkningen danner sig. Unge på tværs af landene påpeger, hvordan medierne sjældent dækker historier om Færøerne, hvilket er medvirkende til manglende kendskab og påmindelse om, at Færøerne også er en ligeværdig del af Rigsfællesskabet.

Ligesom med den manglende/utilstrækkelige undervisning om Rigsfællesskabet, oplever unge på tværs af landene, at der er et skævt forhold mellem landene i medieeksponeringen. **Færøske og grønlandske unge hører meget mere om Danmark i deres medier, end de mener danskerne hører om Grønland og Færøerne i danske medier.**

Medierne synes altid at fremhæve de negative historier og bidrager dermed til en fasttømret diskurs

Der er behov for en ny type historier

Unge på tværs af de tre lande peger på, at det er nemt at drage ukorrekte eller uhensigtsmæssige konklusioner og lade fordommene vinde, hvis man ikke har viden om og kendskab til hinanden.

De mener, der er behov for, at fordommene nedbrydes. De forestiller sig, at der er sket et generationsskifte i de tre lande med en udvikling i traditioner, samfund og værdier til følge, hvilket de antager gør, at unges liv på tværs af landene minder mere om hinanden end først antaget. Unge betoner, hvordan mange fordomme og stereotypiske opfattelser ofte baseres på fortællinger om ældre generationer.

Unge fra særligt Færøerne og Grønland kan ikke genkende sig selv i det billede, der er dannet af dem og deres land i danske medier. Derfor er der behov for at udbrede ny viden om de moderne samfund i Grønland og på Færøerne og hvad landenes befolkning (herunder især også den unge generation) er optaget af.

> *"Når jeg snakker med unge fra Danmark, spørger de om jeg drikker meget. Danskere ved ikke så meget om Grønland."*
>
> (Grønlandsk mand, 20 år)

> *"Det er vigtigt [at vide noget om hinanden og Rigsfællesskabet], også når det handler om samarbejde. Der skal være plads til de tre lande."*
>
> (Grønlandsk kvinde, 19 år)

”Det er ikke vigtigere at vide noget om unge i Rigsfællesskabet end resten af verden. Jeg føler mig mere knyttet til Norge og Island via sprog og kultur end Danmark og Grønland.”

Færøsk kvinde, 19 år

Et stort flertal af danske unge føler ikke et fællesskab med unge fra de andre lande – de kan heller ikke relatere til de andre landes kultur og livsstil

Få danske unge føler samhørighed med unge fra Grønland og Færøerne

Blandt danske unge føler sølle 4 % et fællesskab med unge fra Grønland, mens kun 7 % føler et fællesskab med unge fra Færøerne. Omvendt angiver hele 71 %, at de kun i mindre grad eller slet ikke (43 %) føler et fællesskab med unge fra Grønland – 66 % føler i mindre grad eller slet ikke et fællesskab med unge fra Færøerne.

Tilsvarende angiver kun 5 % og 8 % af danske unge, at de kan relatere til kulturen og livsstilen i hhv. Grønland og på Færøerne. **Store flertal på 67 % og 61 % siger, at de i mindre grad eller slet ikke kan relatere til kulturen og livsstilen i hhv. Grønland og på Færøerne.**

En fjerdedel siger, at de i nogen grad føler sig forbundet med Grønland og Færøerne som en del af Rigsfællesskabet, mens sammenlagt 58 % i mindre grad eller slet ikke føler sig forbundet til Grønland og Færøerne som en del af Rigsfællesskabet.

Samlet set føler danske unge i meget lav grad fællesskab med unge fra Grønland og Færøerne, de kan ikke relatere til livsstilen og de føler sig i lav grad forbundet til landene som en del af Rigsfællesskabet.

> *"Vi har et fællesskab med Danmark, jeg har ofte været i Danmark. Grønland har jeg kun en relation til fra en rejse, men har ikke et dybere kendskab end det."*
>
> (Færøsk kvinde, 24 år)

I hvilken grad føler du…

N = 1.014

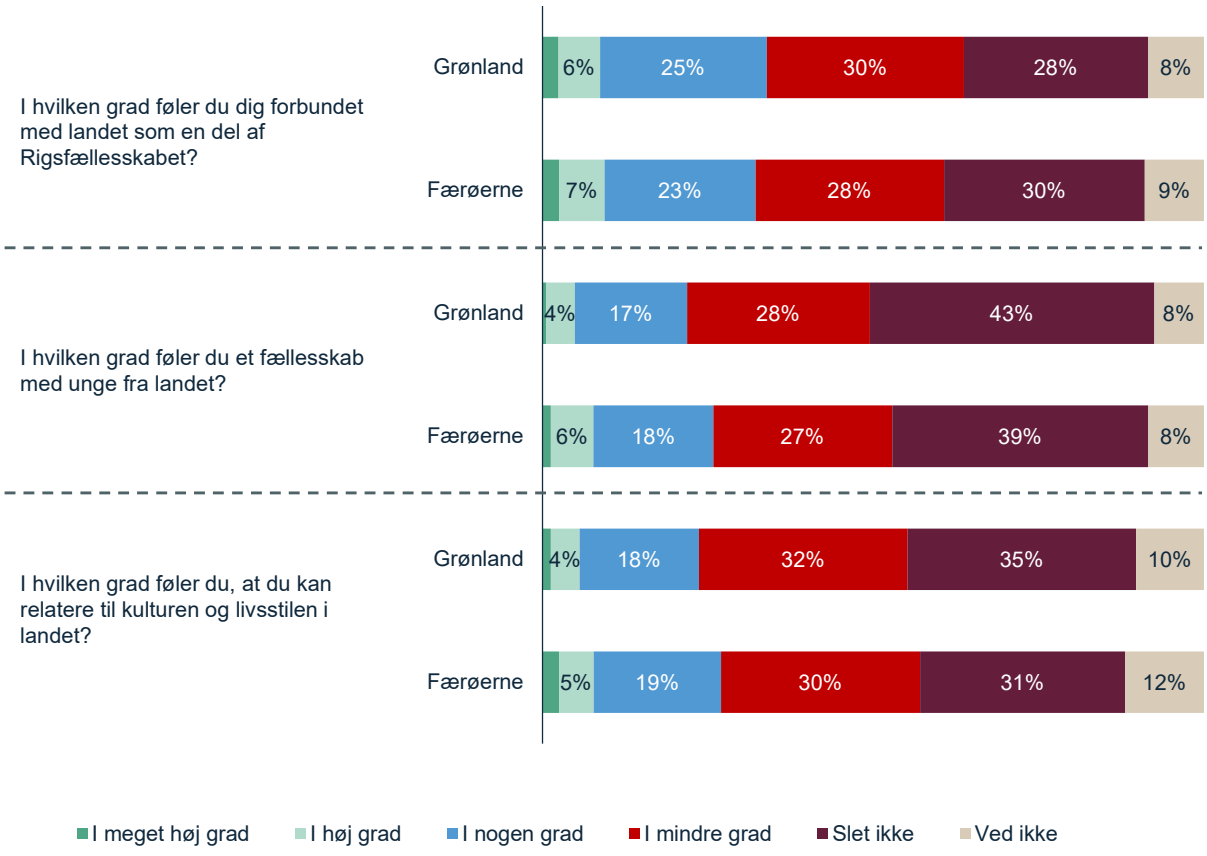

Færøske unge føler større grad af fællesskab og forbundethed i Rigsfællesskabet end danske og grønlandske unge – dog er unge på Færøerne splittede

Et flertal føler et vist fællesskab med unge fra Danmark og Grønland

Hver tredje færøske ung (32 %) angiver, at de i høj eller meget høj grad føler fællesskab med unge fra Danmark og Grønland. Lægger man andelen, som angiver, at de i nogen grad føler et fællesskab oven i, bliver det **samlet 56 %, der i nogen eller højere grad føler et fællesskab med unge fra Danmark og 62 %, som angiver det samme for Grønland.**

Samtidig angiver **38 %, at de i lav eller meget lav grad føler sig føler et fællesskab med Danmark**, 26 % angiver det samme for Grønland.

Et flertal af færøske unge føler til en vis grad, at de kan relatere til kulturen og livsstilen i Danmark og Grønland. 60 % føler, at de i nogen eller højere grad kan relatere til kulturen og livsstilen i Danmark og 58 % for angiver det samme for Grønland.

Færøske unge er splittede om, hvorvidt de føler sig forbundet til Rigsfællesskabet

Flere færøske unge føler sig forbundet med de andre to lande i Rigsfællesskabet end danske og grønlandske unge gør den anden vej. På samme tid ses det, at færøske unge er splittede om spørgsmålet.

34 % af færøske unge angiver, at de føler sig forbundet med Danmark i Rigsfællesskabet i høj eller meget høj grad. 36 % føler sig i lav eller meget lav grad forbundet med Danmark og 33 % føler sig forbundet med Grønland som en del af Rigsfællesskabet.

Færøske unge føler et meget større fællesskab med grønlandske unge og kan i højere grad relatere til kulturen og livsstilen i Grønland end omvendt (se næste side).

I hvilken grad føler du…

N = 222

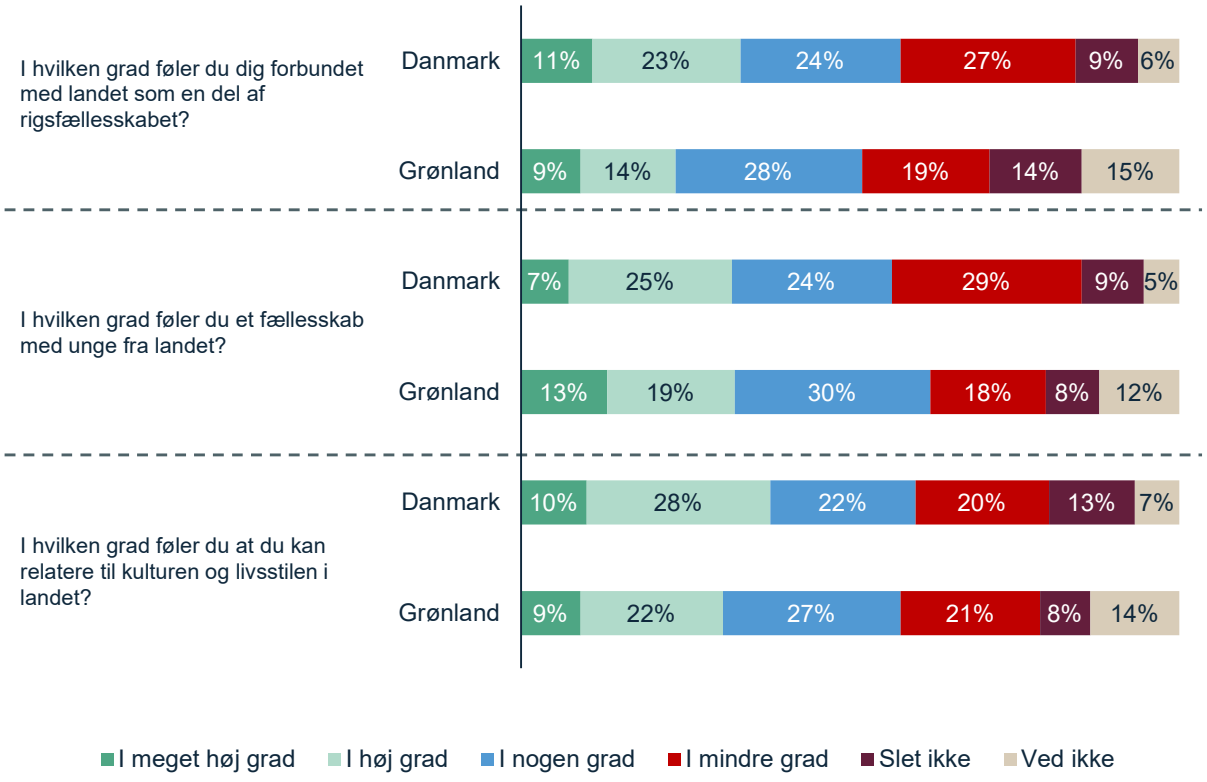

Grønlandske unge føler sig i mindre grad forbundet til Rigsfællesskabet og føler mindre grad af fællesskab

Et flertal føler sig i nogen grad forbundet med Danmark og kan relatere til kulturen i Danmark

Blandt grønlandske unge angiver 55 %, at de i nogen eller højere grad føler sig forbundet med Danmark som en del af Rigsfællesskabet – heraf er det dog kun 19 %, som føler det i høj eller meget høj grad. 36 % angiver, at de mindre grad eller slet ikke føler det.

Næsten halvdelen føler i nogen eller højere grad et fællesskab med unge fra Danmark (47 %), dog siger 38 % samtidigt, at de i mindre grad eller slet ikke føler det samme. 67 % kan relatere til kulturen og livsstilen i Danmark, mens 21 % i mindre grad eller slet ikke kan det.

Grønlandske unge føler sig ikke forbundet med unge fra Færøerne og kan ikke relatere til færøsk kultur og livsstil

11 % føler sig i 'høj' eller 'meget høj' grad forbundet med Færøerne som en del af Rigsfællesskabet og 38 % svarer det samme i 'lav' eller 'meget lav' grad.

Halvdelen af grønlandske unge føler sig i 'lav' eller 'meget lav' grad fællesskab med unge fra Færøerne (49 %). 30 % ved det ikke, mens 21 % føler et fællesskab i nogen eller højere grad.

Kun 6 % svarer, at de kan relatere til kulturen og livsstilen på Færøerne. Hele 49 % angiver, at de i lav eller meget lav grad kan relatere til færøsk kultur og livsstil.

Stor forskel på oplevelsen af fællesskab mellem færøske og grønlandske unge

Unge fra Grønland føler i lav grad fællesskab med færøske unge og kan i lav grad relatere til livsstilen. Som det kunne ses på forrige side, er fællesskabsfølelsen med Grønland set fra færøske unges perspektiv betydeligt større.

Der er således meget stor forskel på, hvor stor grad af fællesskabsfølelse, der er mellem unge i Grønland og på Færøerne.

I hvilken grad føler du…

N = 318

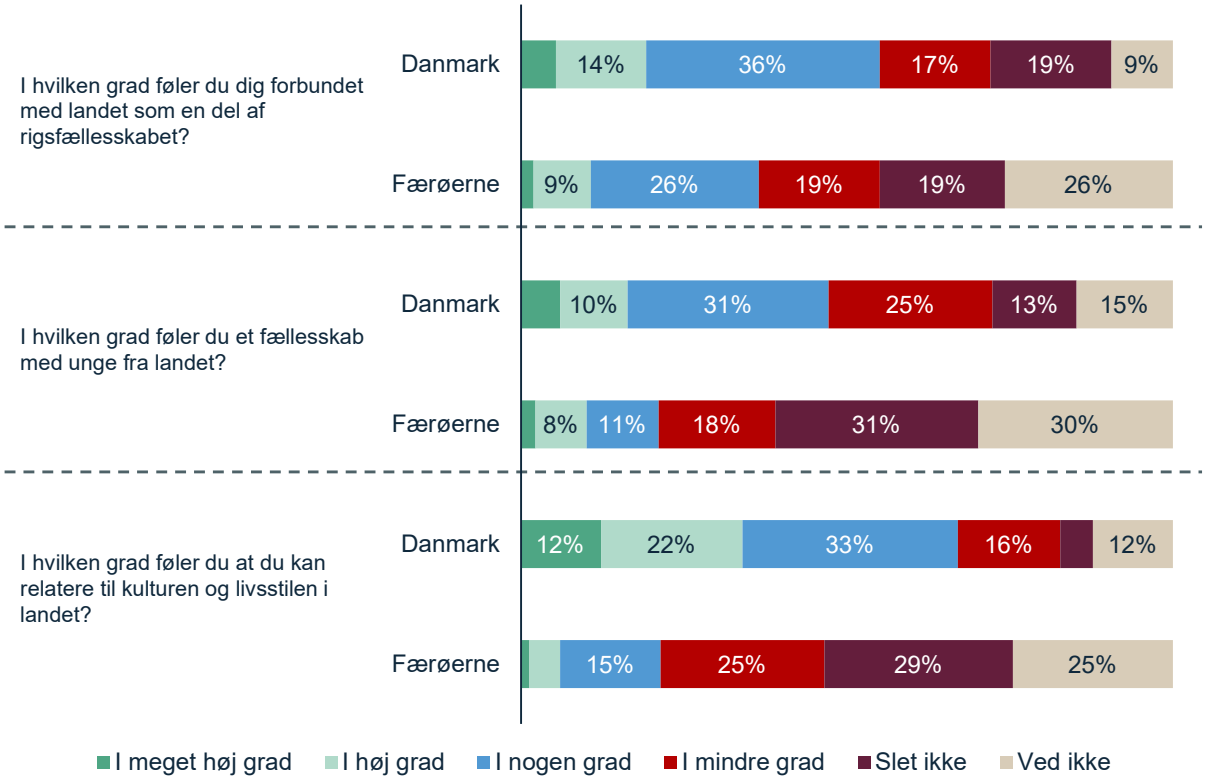

”Jeg synes, alle lande har fordomme om andre lande, men jeg tror også Danmark og Grønland har flere negative fordomme om hinanden, fordi vi har en tættere relation. Der er jo ikke rigtigt nogen færøske folk i Grønland. Vi ser meget danskere til hverdag, på skolerne, på arbejdspladsen, og vores chefer er mest danskere.”

Grønlandsk kvinde, 24 år

Et flertal tror, at et større kendskab vil føre til større fællesskabsfølelse

Unge formoder, at ungdomsliv på tværs af landene ligner hinanden en del

Selvom unge i lavere grad føler et fællesskab på tværs af Rigsfællesskabet, siger de i fokusgruppesamtalerne, at de formoder, de har en del til fælles med unge fra de andre lande – netop i kraft af, at de alle er unge.

De lægger vægt på, at de alle lever i en digital tid, går i skole/studerer, bruger tid med venner og familie, dyrker idræt, etablere sig på arbejdsmarkedet, har adgang til den samme musik og tv, de oplever lignende konflikter, de ønsker at finde kærligheden – lighederne er mange.

I grupperne ræsonnerer de sig frem til, at de nok har mere til fælles med de andre unge end først antaget – den manglende viden om, hvordan de andre unge er, gør det dog svært at sige, hvor store lighederne er, synes de.

Det understøttes af de kvantitative resultater, der viser, at **61 % af danske unge, 71 % af grønlandske unge og 68 % af færøske unge tror, at de vil føle et større fællesskab med unge fra de andre lande, hvis de havde et større kendskab** til de andre lande i Rigsfællesskabet.

Der er ingen fælles identitetsmarkør

Deltagerne i fokusgrupperne fortæller, at de ikke oplever at have et tæt forhold til de andre lande i Rigsfællesskabet - heller ikke til unge i landene. Dette skyldes ifølge flere af interviewpersonerne bl.a., at der umiddelbart ikke er meget, der samler

Tror du, at du ville føle et større fællesskab med unge fra Færøerne og Grønland, hvis du havde større kendskab til de andre lande i Rigsfællesskabet?

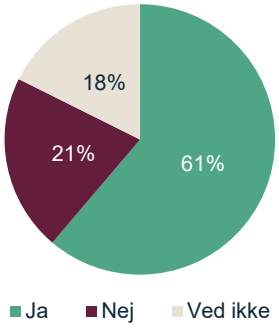

de tre lande som et fællesskab. Det pointeres, at der ikke findes et fælles symbol såsom et flag for Rigsfællesskabet (som f.eks. EU har).
Der mangler med andre ord fælles symboler eller identitetsmarkører, som befolkningerne kan samles om.

Personlige relationer skaber fællesskab

De relativt få unge, som oplever en fællesskabsfølelse med unge i de andre lande, fortæller, at den er knyttet til personlige relationer. Unge, som har familie, kæreste eller venner fra de andre lande eller har tilknytning grundet uddannelse eller arbejde, føler sig i højere grad forbundet til landet/landene end unge uden personlig relationer.

Ligheder

- *Lever i den digitale tidsalder*
- *Uddannelsesmuligheder*
- *Konge og valuta*
- *Pas*
- *Lovgivning*
- *Alkoholkultur*
- *Livsstadie og udfordringer*

Forskelle

- *Kultur og traditioner*
- *Geografi*
- *Natur*
- *Sprog*
- *Jobmuligheder*
- *Levevilkår og økonomi*
- *Landestørrelse og infrastruktur*

Note 2: Beskrivelserne I de to bokse nederst er fra fokusgruppeinterviewene.

”Vi har heller ikke en fælles identitet som med EU, vi har ikke engang et flag der samler os, alligevel kalder vi os et Rigsfællesskab, men vi har ikke engang et symbol, der samler os.”

Dansk mand, 22 år

Holdning til Rigsfællesskabet i dag og syn på fremtiden

”På Færøerne har vi overtaget flere politiske områder og overtaget nye områder, f.eks. arveretten. Men vi skal stadig have muligheden for at komme til Danmark og tage en uddannelse og få lægehjælp.”

Færøsk mand, 25 år

Mange danske unge beskriver Rigsfællesskabet som noget, der er værd at bevare – kun få beskriver det som unødvendigt

Mange færøske og danske unge mener, fællesskabet mellem de tre lande er værd at bevare

Når danske unge bliver spurgt, hvordan de vil beskrive deres opfattelse af Rigsfællesskabet, **svarer næsten halvdelen (47 %), at det er *værd at bevare fællesskabet mellem de tre lande*.** En fjerdedel (25 %) opfatter Rigsfællesskabet som noget, der trænger til fornyelse, mens 17 % ser Rigsfællesskabet som nødvendigt.

Kun få svarer, at det er unødvendigt (6 %). **16 % svarer, at de ingen holdning har til Rigsfællesskabet.** I fokusgrupperne har flere ligeledes peget på, at de mangler en forståelse for Rigsfællesskabets nuværende relevans og virke.

For **færøske unge ser vi lignende tal, her angiver 39 %, at fællesskabet er værd at bevare.** Samtidig svarer **41 %, at Rigsfællesskabet trænger til fornyelse.** 17 % ser Rigsfællesskabet som nødvendigt, mens 16 % svarer at det er unødvendigt. 9 % af færøske unge har ingen holdning til det.

Hvilke ord vil du bruge til bedst at beskrive, hvordan du opfatter Rigsfællesskabet? (Du kan vælge flere svar)

N = 1.014

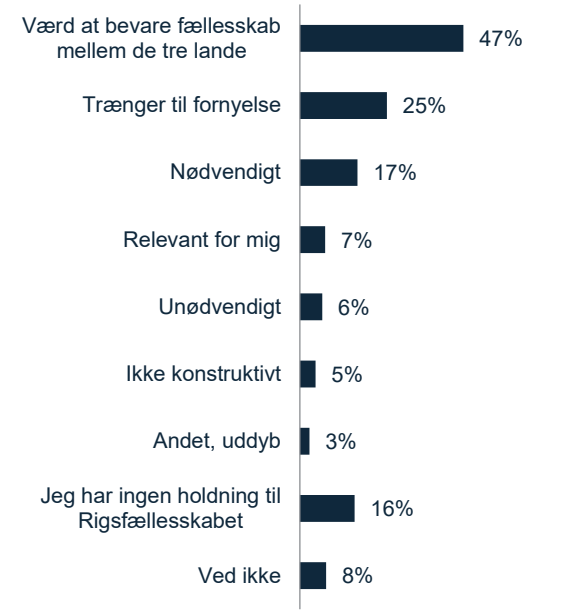

Grønlandske unge mener i lav grad, at Rigsfællesskabet er værd at bevare, men mener samtidigt, at det er nødvendigt

Kun **17 % af grønlandske unge angiver, at fællesskabet er værd at bevare**, mens 26 % af grønlandske unge mener, det er nødvendigt. 33 % angiver at Rigsfællesskabet trænger til fornyelse.

15 % har ingen holdning til Rigsfællesskabet og 7 % beskriver det som unødvendigt.

Flere grønlandske og færøske unge nævner i kategorien 'andet', at selvstændighedsspørgsmål fylder hos dem.

> *Skal man have et rigsfællesskab, er man nødt til at få en stærkere relation, så Grønland og Færøerne ikke føler, de er underlagt et pres fra dansk side. Vi skal alle kunne se fordele i det. Det handler om kommunikation, så vi ser hinanden i øjenhøjde.*
>
> (Dansk mand, 19 år)

1) Note: Det har været muligt at angive flere svar, hvorfor procenterne summerer til mere end 100.

Grønlandske og færøske ser både fordele og ulemper ved Rigsfællesskabet

Hvilke ord vil du bruge til bedst at beskrive, hvordan du opfatter Rigsfællesskabet? (Du kan vælge flere svar)

N = 318

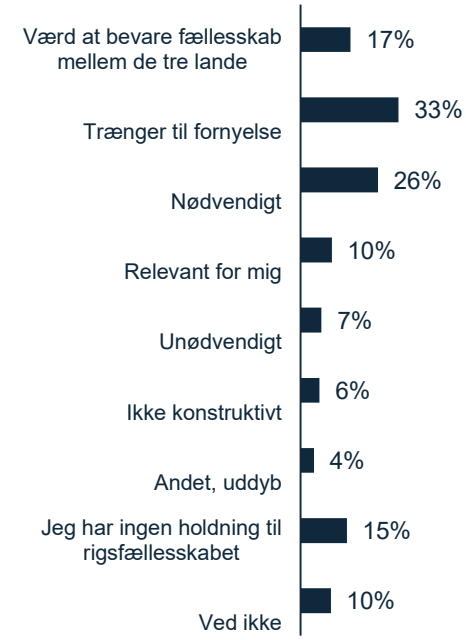

Hvilke ord vil du bruge til bedst at beskrive, hvordan du opfatter Rigsfællesskabet? (Du kan vælge flere svar)

N = 222

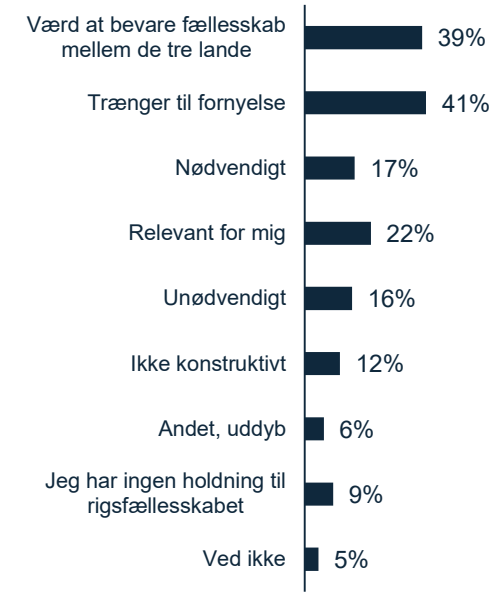

Unge i fokusgrupperne ser både fordele og ulemper ved Rigsfællesskabet

I fokusgrupperne fortæller særligt færøske og grønlandske unge, at den største ulempe ved Rigsfællesskabet er, at Grønland og Færøerne ikke har mere selvbestemmelse eller selvstændighed. **Danmark beskrives som 'moderen', der bestemmer over de andre lande.** Dertil pointeres det, at det er svært at komme videre fra de negative konnotationer til kolonialisme.

På tværs af landene ser unge dog også mange fordele ved Rigsfællesskabet. Særligt unge fra Færøerne og Grønland fremhæver, at samarbejdet giver gode uddannelsesmuligheder i Danmark, ligesom de peger på fordelene ved et fælles sundhedsvæsen, hvor der er mulighed for at bruge det danske sundhedsvæsen, hvis det grønlandske eller færøske sundhedsvæsen ikke er tilstrækkeligt.

Samtidig giver det danske pas gode muligheder for at rejse, og det er nemt at flytte til Danmark, da det svarer til at skifte kommune.

Ydermere oplever grønlandske og færøske unge, at Rigsfællesskabet bidrager til en vis stabilitet i landene – både økonomisk og sikkerhedsmæssigt.

Danske unge har sværere ved at fremhæve fordele ved Rigsfællesskabet, udover værdien i at bevare en tradition.

På tværs af landene synes de fleste unge i fokusgrupperne dog, at fællesskabet blandt de tre lande er værd at bevare.

> *Det afhænger meget af de politiske beslutninger, men jeg synes, det kan være både og - vi kan ikke sige, hvordan det kommer til at se ud. Men der er flere argumenter for Grønlands selvstændighed, og jeg føler, at der er flere og flere, der ønsker selvstændighed.*
>
> (Grønlandsk kvinde, 19 år)

1) Note: Det har været muligt at angive flere svar, hvorfor procenterne summerer til mere end 100.

Unge på tværs af Rigsfællesskabet mener kun i nogen eller lavere grad, at samarbejdet er blevet mere ligeværdigt de seneste fem år

Samarbejdet i Rigsfællesskabet er kun i mindre omfang blevet mere ligeværdigt, vurderer unge

Samlet set mener kun 7 % af danske unge, at samarbejdet mellem landene i høj eller meget høj grad er blevet mere ligeværdigt de seneste fem år, mens 49 % mener, at det i nogen eller lille grad er tilfældet.

8 % af grønlandske unge vurderer, at samarbejdet i høj eller mere høj grad er blevet mere ligeværdigt. 17 % synes, at det er tilfældet i nogen grad, mens 21 % svarer 'i lille grad' og 19 % svarer 'slet ikke'.

For færøske unge svarer hele 44 %, at de i lille grad mener, at samarbejdet er blevet mere ligeværdigt. 13 % svarer i nogen grad og 12 % slet ikke. Kun 7 % svarer, at samarbejdet er blevet mere ligeværdigt.

Allerflest danske og grønlandske unge svarer dog, at de **ikke ved det** (39 % for Danmark og 35 % for Grønland), mens det for færøske unge er noget lavere (24 %).

Samlet set er opfattelsen blandt unge i Rigsfællesskabet, at samarbejdet kun i nogen eller lav grad er blevet mere ligeværdigt de sidste fem år.

I hvor høj grad oplever du, at samarbejdet mellem Danmark, Grønland og Færøerne er blevet mere ligeværdigt de seneste fem år?

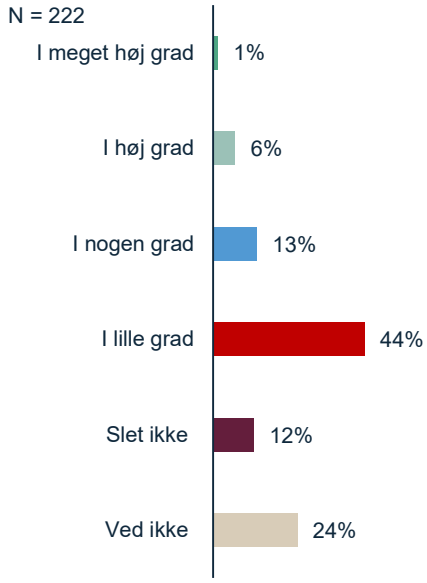

I hvor høj grad oplever du, at samarbejdet mellem Danmark, Grønland og Færøerne er blevet mere ligeværdigt de seneste fem år?

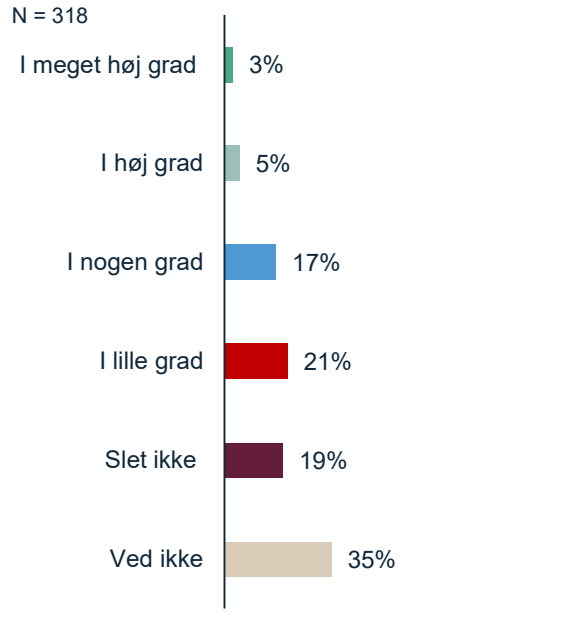

I hvor høj grad oplever du, at samarbejdet mellem Danmark, Grønland og Færøerne er blevet mere ligeværdigt de seneste fem år?

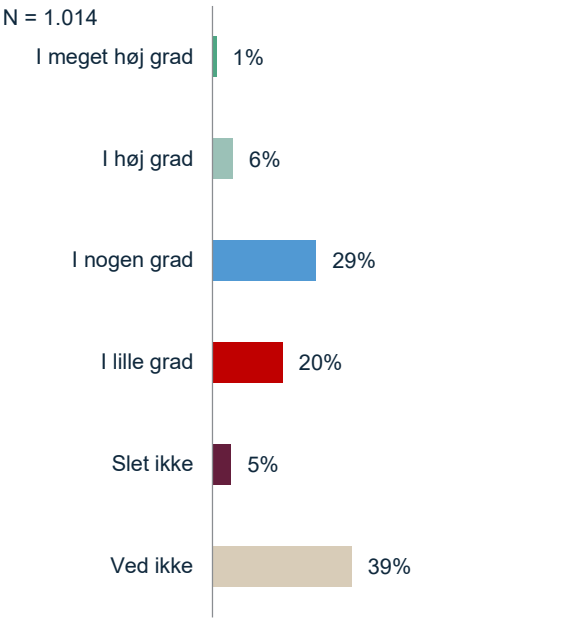

Et flertal af danske unge mener, at Grønland og Færøerne skal have mere selvbestemmelse i et eller andet omfang

En overvægt af danske unge hælder til, at Grønland og Færøerne skal have mere selvbestemmelse

Sammenlagt mener lidt over 20 % af danske unge, at graden af selvbestemmelse for Grønland og Færøerne er fin som den er i dag (1-2 på skalaen herunder). Næsten hver fjerde angiver, at de ikke ved det.

31 % af danske unge hælder til, at Grønland og Færøerne skal have mere selvbestemmelse (4-5 på skalaen). Samtidigt er det cirka en fjerdedel, der svarer i midten af skalaen.

Lægges 3-5 sammen, mener 55 % og 56 % af danske unge, at hhv. Grønland og Færøerne skal have mere selvbestemmelse i nogen eller højere grad.

I fokusgrupperne er unge på tværs af lande i tvivl om, hvad de skal mene om Rigsfællesskabet, da de både ser fordele og ulemper – samtidig er det svært at gennemskue konsekvenserne af at give de enkelte lande mere selvbestemmelse eller helt at afvikle samarbejdet.

Der er dermed en tilbøjelig blandt danske unge til at mene, at både Grønland og Færøerne skal have mere selvbestemmelse.

> *Vi ved nok lige meget om hinanden, men jeg tror, de ved mere om os, fordi de skal forholde sig til dansk politik og økonomi. De er nok blevet fodret lidt mere med info.*
>
> (Dansk kvinde, 26 år)

Mener du, at Grønland/Færøerne skal have mere selvbestemmelse? Angiv venligst på en skala fra 1-5, hvor 1=Det er fint, som det er nu – 5=De skal have mere selvbestemmelse.

N = 1.014

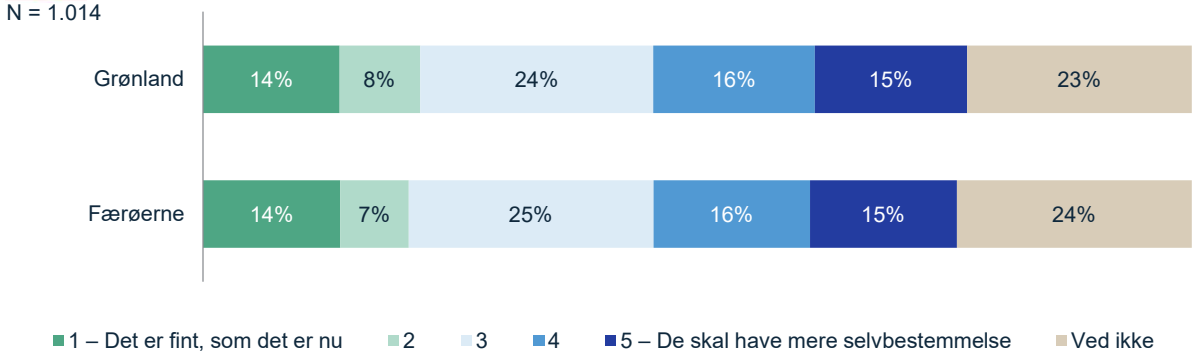

Hvad er jeres overordnede holdning til Rigsfællesskabet?

Jeg foretrækker, der ikke er et Rigsfællesskab, og jeg tænker på løsrivelse. Svigt og den historie, vi har med Danmark, er negativ ladet. For at pakke det ind bruger vi ordet Rigsfællesskab, men det føles ikke som et fællesskab. Jeg elsker landene hver for sig, men ikke som et fællesskab.

(Færøsk kvinde, 23 år)

Jeg er for Rigsfællesskabet, når det giver mening. Vi får penge fra Danmark lige nu, også med sikkerhed i form af NATO. Der hjælper Danmark os. Der er fordele med det.

(Færøsk mand, 25 år)

Jeg er et sted i midten. Jeg kan godt følge at der er en revurdering af det hele, der er også gode ting med det. Sygehusvæsenet, som Færøerne ikke selv kan tilbyde folk her, især at det er muligt at uddanne sig i Danmark.

(Færøsk kvinde, 23 år)

Jeg tænker ikke, at vi skal være en del af Rigsfællesskabet for altid, jeg har ikke argumenter for det, men jeg føler, at vi en dag vil blive selvstændige.

(Grønlandsk kvinde, 19 år)

Jeg vil gerne have mere information om, hvorfor vi har Rigsfællesskabet og hvorfor det er relevant. Det virker gammelt og støvet. Hvorfor er vi stadig så glade for det? Italesæt det i samfundet!

(Dansk kvinde, 28 år)

”Jeg er lidt neutral [om Rigsfællesskabet]. Jeg kan godt lide uddannelsesmulighederne og lægehjælpen. Men vi skal selv have mere indflydelse på vores politik, det skal ikke afgøres i Folketinget, men her på Færøerne.”

Færøsk mand, 25 år

Størstedelen af danske unge mener, at samarbejdet skal styrkes i fremtiden

Dansk unge bakker op om samarbejdet

I alt 52 % af danske unge har svaret 6-10 på skalaen og mener dermed, at samarbejdet styrkes i fremtiden. Lægger man de 19 % oven i, som mener, at samarbejdet skal være som i dag, kommer tallet op på **71 %, som altså enten vil bevare eller styrke samarbejdet.**

Andelen, der har svaret 1-4 på skalaen, dvs. som synes, at samarbejdet skal afvikles i større eller mindre omfang udgør sammenlagt 11 %. Kun 3 % svarer 1-2.

Dermed går et stort flertal af danske unge ind for at bevare eller styrke samarbejdet.

Tvivl grundet store konsekvenser ved løsrivelse

I fokusgrupperne ville enkelte unge fra Færøerne og Grønland foretrække, at deres lande var selvstændige. Andre mener, at man bør arbejde mod selvstændighed, men over en lang årrække. De er dog i tvivl af flere årsager.

Tvivlen blandt unge færinger og grønlændere bunder i et mere konkret og personligt dilemma.

Her kan flere både se fordele og ulemper ved selvstændighed og en afvikling af samarbejdet. Ifølge dem vil dette dog have langt større konsekvenser for færøske og grønlandske unge end for danske unge.

Danske unge mangler argumenter

Blandt de danske unge i fokusgrupperne er der tvivl om, hvad de skal mene om Rigsfællesskabets fremtid. Tvivlen bunder for nogles vedkomne i, at de mangler argumenter for Rigsfællesskabets nutidige relevans og virke.

De fleste synes, at Rigsfællesskabet bærer positive elementer med sig, men mest for Færøerne og Grønland, som ifølge danske unge opnår flere konkrete fordele ved sammenslutningen end Danmark. Samtidig mangler danske unge et svar på, om Rigsfællesskabet har udviklet sig i en mere ligeværdig retning gennem historien.

Hvad synes du om det fremtidige samarbejde mellem landene i Rigsfællesskabet? Angiv venligst på en skala fra 1-10, hvor 1=Samarbejdet skal afvikles – 10=Samarbejdet skal styrkes

N = 1.014

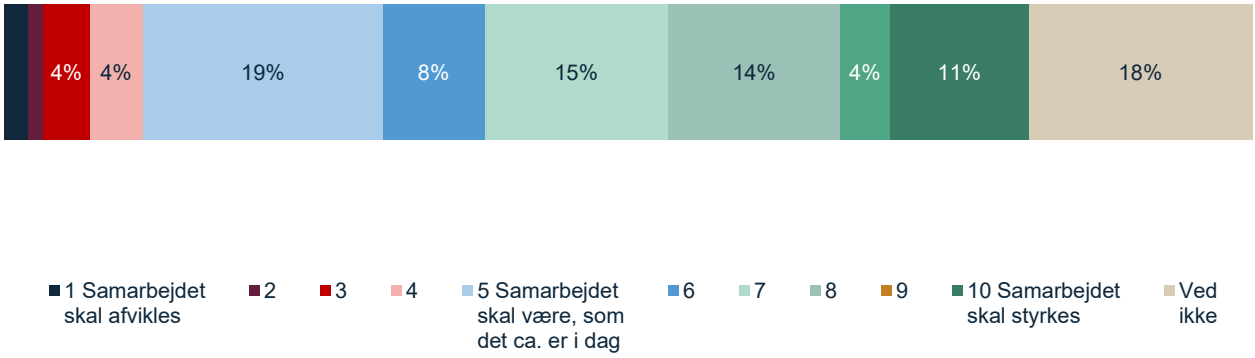

Mere end halvdelen af færøske og grønlandske unge ønsker at styrke og bevare samarbejdet i Rigsfællesskabet – en del ønsker dog at afvikle det

Flertallet af færøske og grønlandske unge vil besvare eller styrke fællesskabet mellem landene

Halvdelen af færøske unge ønsker at styrke samarbejdet på tværs af Rigsfællesskabet, hvor de har svaret 6-10 (51 %). Lægges de 12 % oven i, som mener, samarbejdet skal være nogenlunde som det er i dag, bliver det **63 % af de færøske unge, som dermed mener, at samarbejdet skal bevares eller styrkes.**

Samlet set **64 % af de grønlandske unge mener, at samarbejdet skal bevares som det er i dag eller styrkes.** Blandt grønlandske unge har hele 28 % svaret '10', som er udtrykker det kraftigste ønske om, at samarbejdet skal styrkes. Lægges svarkategori 8 og 9 oven i, mener hele **41 % i høj grad, at samarbejdet skal styrkes.**

En del færøske og grønlandske unge ønsker selvstændighed

Blandt færøske unge er der en større andel, som ønsker at afvikle samarbejdet end hos danske og grønlandske unge.

Samlet har ca. hver tredje (31 %) færøske ung angivet 1-4 på skalaen og mener derfor, at samarbejdet skal afvikles i større eller mindre grad. Til sammen har 22 % af de grønlandske unge svaret 1-4.

I fokusgruppesamtalerne udtrykte nogle unge fra Grønland ønske om selvstændighed, men samtidigt udtrykte flere bekymring for konsekvenserne og udtrykte også, at der er fordele ved samarbejdet. Flere færøske unge i fokusgruppesamtalen udtrykte lignende overvejelser og tanker.

Samlet set er der således betydelige flertal i alle tre lande for enten at bevare samarbejdet som det er nu eller styrke det, selvom der også er modstand mod samarbejdet.

Hvad synes du om det fremtidige samarbejde mellem landene i rigsfællesskabet? Angiv venligst på en skala fra 1-10, hvor 1=Samarbejdet skal afvikles – 10=Samarbejdet skal styrkes

N = 222

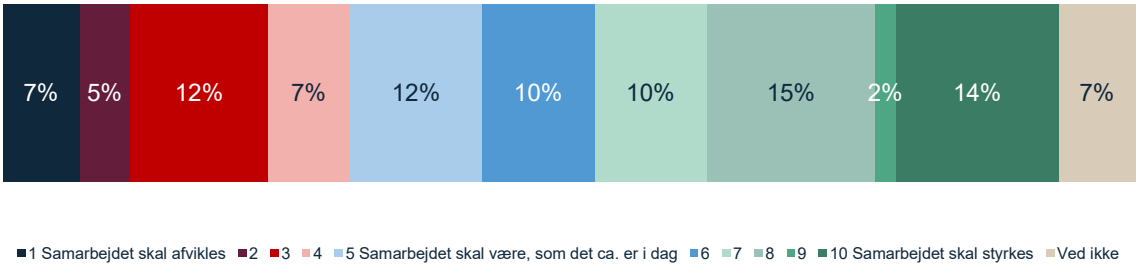

Hvad synes du om det fremtidige samarbejde mellem landene i rigsfællesskabet? Angiv venligst på en skala fra 1-10, hvor 1=Samarbejdet skal afvikles – 10=Samarbejdet skal styrkes

N = 318

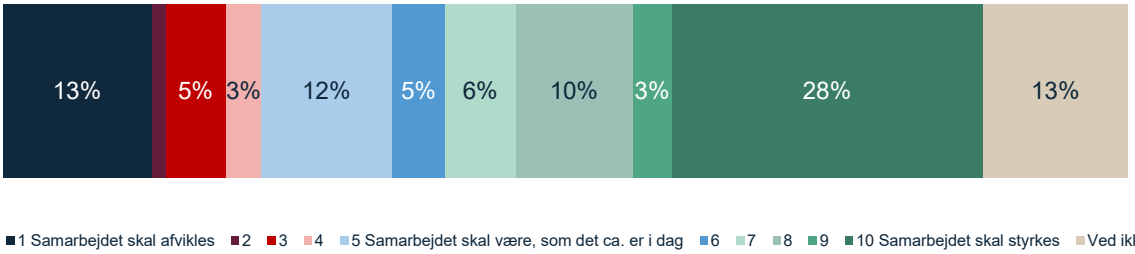

Unge fra Grønland i dilemma om Rigsfællesskabet

Der er nogle politikere, der gerne vil have selvstændighed, men det kommer an på så meget.

(Grønlandsk kvinde, 24 år)

Om Grønland skal blive selvstændigt afhænger meget af de politiske beslutninger, men jeg synes, det kan være både og. Vi kan ikke sige, hvordan det kommer til at se ud, men der er flere argumenter for selvstændighed. Jeg føler, at der er flere og flere, der ønsker selvstændighed.

(Grønlandsk kvinde, 19 år)

Jeg synes man bør forstærke Rigsfællesskabet. Grønland og Færøerne er ikke klar til at blive selvstændige – hvis vi kigger på højtuddannede og høje stillinger, så er det kun danskere, og lærerne er danskere. Jeg tror ikke, Grønland bliver klar de næste 50-100 år.

(Grønlandsk mand, 20 år)

Det med, at vi får bloktilskud er positivt, og øger måske vores stabilitet - det giver stabilitet, at Grønland er en del af Rigsfællesskabet. Men vi bestemmer ikke helt, vi har ikke fuld adgang til Grønland, om hvad vi kan bruge vores penge til og sådan.

(Grønlandsk kvinde, 19 år)

Unge anbefalinger: Sådan kan vi skabe stærkere bånd og større forståelse mellem unge i Rigsfællesskabet

Rigsfællesskabet om ti år

Når deltagerne i fokusgrupperne spørges ind til, hvordan de forestiller sig, at Rigsfællesskabet ser ud om ti år, fremhæver de, at de håber, at der kommer mere fokus på Rigsfællesskabets nutidige relevans, hvis det stadig skal give mening at bevare det.

Derudover mener de, at der i fremtiden skal være mere fokus på, hvad landene har til fælles. Det er nødvendigt for at styrke samarbejdet, der samtidig gerne skal være mere ligeværdigt.

Landene skal 'kunne se hinanden i øjnene' og ikke føle et pres fra dansk side.

Færøske og grønlandske unge ser gerne, at landene på længere sigt bliver gradvist mere selvstændige. På den kortere bane ønsker de, at flere politiske beslutninger hjemtages til deres respektive lande.

De ønsker dog at bibeholde samarbejdet mellem landene, så der fortsat er mulighed for at komme til Danmark ifm. uddannelse eller sundhedstjenester.

Forslag til måder, man kan skabe stærkere bånd og forståelse mellem unge i Rigsfællesskabet

Medier

- **Fjernsyn:** Programmer med fokus på unge. F.eks. I form af dokumentarer eller reality-programmer såsom "Ser du mig?" fra Færøerne, der sætter fokus på samtaler mellem unge.
- **Sociale medier:** Fælles platforme, hvor unge kan interagere med hinanden. Influencers fra de andre lande giver indblik i hverdagen.
- **Explainer-videoer:** Korte og oplysende videoer, der kan vises på etablerede medier eller på andre kanaler såsom Instagram.

Uddannelse

- **Undervisning:** Mere undervisning i folkeskolen og på gymnasierne om Rigsfællesskabet og de respektive lande, især de moderne samfund.
- **Pennevenner:** Etablere pennevenner mellem skoler på tværs af landene, så unge kan få en tidlig relation til unge i andre lande.
- **Udveksling**: Lejrskoler i de respektive lande eller besøg af pennevenner kan medvirke til et større fællesskabsfølelse og til at skabe bånd mellem unge.

Foreningslivet

- **Mødesteder:** Skab mødesteder – især fysiske – hvor unge fra alle tre lande kan mødes og blive klogere på hinanden.
- **Arrangementer:** Afhold forskellige arrangementer på tværs af landene, f.eks. debatarrangementer, erfaringsudvekslingsaktiviteter, naturture, kulturfestivaller, mm.
- **Videokampagner**: Både i form af oplysningskampagner om Rigsfællesskabets nutidige relevans, men også af almindelige ungdomsliv fra de respektive lande.

*Spørgsmål fra fokusgrupperne.

Unges anbefalinger til, hvordan vi øger kendskabet og nedbryder fordomme

Unge mennesker er ikke så meget anderledes fra hinanden, når alt kommer til alt. Vi har meget vi tænker om hinanden, som vi ikke kan få be- eller afkræftet, hvis vi ikke besøger hinanden og får viden.

(Dansk mand, 26 år)

Mere viden. Besøg landene, så man selv ser det med egne øjne. Det er slet ikke som man forestiller sig her på Færøerne.

(Færøsk mand, 24 år)

Man kunne holde nogle sportsevents. Hvis jeg skal til fodbold, så ved jeg, at der er nogle fodboldspillere i alle lande, og det er sådan vi skaber relationer og lærer om andre byer og bygder. Det kunne være en god idé at have en fællesskabsturnering en gang om året.

(Grønlandsk kvinde, 19 år)

Sociale medier. Man kunne have repræsentanter om "What I do in a day" så man ser, hvordan de lever, hvordan er den her ungdoms-hverdag. Sende unge mennesker til de forskellige lande, så de kan opleve hinandens lande. Det deler sig via ord og fortællinger.

(Dansk kvinde, 22 år)

Der skal være mere materiale om det i de digitale medier, f.eks. DR, der laver info om det i short-form. så det ikke er en tung kilde, men det er noget let og tilgængeligt at forstå.

(Dansk mand, 19 år)

Man bør indføre oplysninger om de andre lande i folkeskolen, så vi får viden. Det er sværere at ændre holdninger for de ældre end ungdommen, derfor er det vigtigt at få viden i folkeskolen, før de laver deres egne fordomme.

(Færøsk mand, 25 år)

Man kunne holde en kulturel workshop om de forskellige kulturer, man kunne lave det hvert år, hvor det afholdes forskellige steder.

(Grønlandsk mand, 20 år)

Metode

Undersøgelsen består af et spørgeskema blandt danske unge, samt tre kvalitative fokusgrupper med unge fra hhv. Danmark, Færøerne og Grønland

Spørgeskemaundersøgelsen

For at afdække unges viden, kendskab og holdning til Rigsfællesskabet, Grønland og Færøerne, er der udsendt et onlinebaseret spørgeskema i alle tre lande. Epinion har stået for at udsende det til et repræsentativt udsnit af danske unge. For at indsamle besvarelser fra grønlandske og færøske unge, har DUF samarbejdet med lokale partnere i begge lande for at sprede skemaet bredt på skoler, sociale medier og gennem organisationer.

Målgruppeafgrænsning og sprog

Målgruppen for spørgeskemaet er unge mellem 18-28 år. Spørgeskemaet er blevet oversat fra dansk til både grønlandsk og færøsk. Det grønlandske spørgeskema fandtes både på dansk og grønlandsk.

Spørgeskemaudvikling

Epinion har stået for udviklingen af spørgeskemaet i samarbejde med DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd og styregruppen i Sjómaq-projektet, hvor der er partnere fra alle tre lande.

Dataindsamling (spørgeskemaundersøgelserne)

Besvarelserne for danske unge er indsamlet i perioden d. 22. april til d. 7. maj 2024 af Epinion. De færøske og grønlandske besvarelser er indsamlet i perioden 10. maj til 10. juni af DUF gennem Epinions system. I alt har 1014 danske, 318 grønlandske og 222 færøske unge i alderen 18-28 år besvaret undersøgelsen. Data fra danske unge er vægtet, mens data fra grønlandske og færøske unge ikke er vægtet.

Kvalitative fokusgrupper

For at komme i dybden med danske, grønlandske og færøske unges viden, kendskab og holdning til Rigsfællesskabet, og de andre lande, er der afholdt tre fokusgrupper - én for hvert land.

Udvælgelse af fokusdeltagere

Der har i rekrutteringen været fokus på at sammensætte deltagere fra de tre lande på tværs af alder, bosted i det enkelte land og køn. Alle deltagerne bor i det land de repræsenterede.

Udvikling af interviewguide

Forud for interviewene er der udviklet en semi-struktureret interviewguide af Epinion i samarbejde med DUF. Interviewguiden tager udgangspunkt i de samme temaer som spørgeskemaundersøgelsen.

Rekruttering

Rekruttering af danske unge er foretaget af Epinion, mens rekruttering af færøske og grønlandske unge er foretaget af DUF og DUFs partnere.

Dataindsamling

Interviewene er afholdt i perioden d. 22. maj til d. 29. maj 2024. Grupperne er gennemført af en seniorkonsulent fra Epinion. Fokusgrupperne har varet 90 minutter og er gennemført over Teams.

Alder

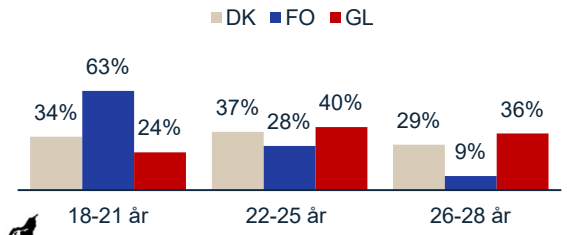

Køn

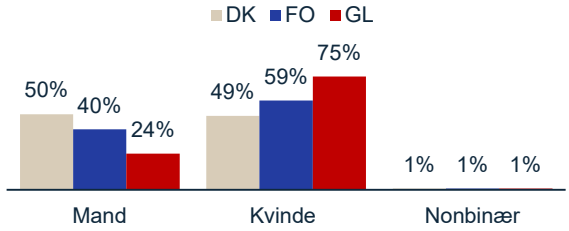

Kun danske unge: Region

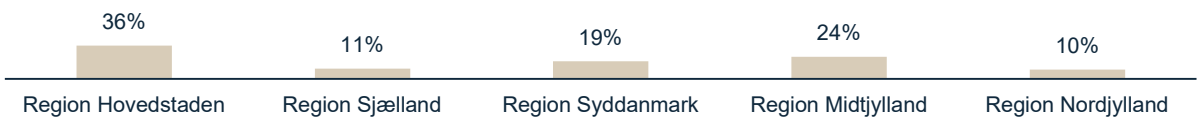

Epinion København

Ryesgade 3F
2200 Købenavn N
Danmark

T: +45 87 30 95 00

E: copenhagen@epinionglobal.com

www.epinionglobal.com

Epinion Aarhus

Fellow Workspace
Mariane Thomsens Gade 4B
8000 Aarhus
Denmark

T: +45 87 30 95 00

E: aarhus@epinionglobal.com